

# KAŽIPOT

mesečnik slovenske skupnosti

številka dec. 2006  
21-22 jan. 2007  
letnik II/III  
ISSN 1845-5034

Bazovica, ti predragi si naš dom,  
roke slovenske pridne so te dale,  
spomin na tebe vedno nosil bom,  
ponos kvarnerske lepe si obale.

*Slavko Arbitar; «Bazovica»*



Srečno 2007!



## KAŽIPOT

Mesečnik slovenske skupnosti  
na Reki in v PGŽ

Ureja uredniški odbor:

Milan Grlica, Marjana Mirković, Darko Mohar,  
Vitimir Vitaz  
Podpinjol 43, 51000 Reka, Hrvaška  
tel.: 324 321, 215 406, faks: 334- 977

Glavna urednica: Marjana Mirković  
marjana.mirkovic@ri.t-com.hr  
tel.: 091 593 6086

Priprava, prevodi in oprema besedil  
Marjana Mirković v okviru projekta Si-T

Lektorica  
Darka Tepina Podgoršek

Izdajatelji:  
Slovenski dom KPD Bazovica,  
bazovica@bazovica.hr  
Svet slovenske narodne manjšine Reke  
Svet slovenske narodne manjšine PGŽ  
vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr

ISSN 1845-503

Oblikovanje:  
Branko Lenić

Tisk: Tiskara «Sušak»

Prelom in tehnično urejanje:  
Ri-TaCom, Reka

Mesečnik finančno podpirajo:  
Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu  
Mesto Reka, Primorsko-goranska županija

Naklada: 500 izvodov

Naslovnica:  
Miklavž (Alojz Usenik) na OŠ Pečine in v dvorani  
KPD Bazovica

Karikatura:Bojan Grlica

## SLOVENSKI DOM KPD «BAZOVICA»

tajništvo, knjižnica in klubski prostori

torek in četrtek :  
12.00 – 14. 00 in 18.00 – 20.00  
tel.: + 385 51 324 321,215 406  
fax: 334 977

**MePZ – vaje ponedeljek:**  
18.00 – 21.00

**Dramska skupina - sreda, po dogovoru**  
**Folklorno-plesna skupina**  
torek in četrtek: 19.00 – 21.00

**Dop. pouk slovenskega jezika in kulture**  
ponedeljek, torek in sreda:  
18.00 – 21.00

**Planinska skupina - torek:**  
20.00 – 21.30

**Svet slovenske narodne manjšine Reke**  
četrtek: 10.00 – 12.00

**Svet slovenske narodne manjšine PGŽ**  
sreda: 10.00 – 12.00  
vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr

**Hišnica:** Marija Darapi, tel.: 337 000

**Gostinska ponudba:**  
Buffet Saratea, tel.: 331 079

**Kažipot december 2006-januar 2007,**  
**št. 21-22**

**letnik II/III**

### **Kazalo:**

- 3..... Obvestilo
- 4..... Pismo
- 8..... Dogodki november
- 26... Dogodki december
- 36... Napoved januar
- 38... Pismo iz liburnije
- 39... Iz drugih društev in svetov
- 41... Nespregledano
- 42... Aktualno
- 45... Pregled 2006
- 47... Zanimivosti
- 48... Iz slovenske dediščine

## EGON: NADURE



## OBVESTILO

Slovenski dom KPD Bazovica ima zaradi spremenjenega delovnega časa nove uradne ure: torek in četrtek od 12.00 do 14.00 in od 18.00 do 20.00.

### Priprave na 60. obletnico društva

Še vedno vabimo vse, ki imajo stare dokumente, fotografije, oglase ali izrezke iz časopisov, ki pričajo o navzočnosti slovenske skupnosti na Reki ali dejavnostih našega društva, da nam jih odstopijo na vpogled. Želeli bi izpopolniti dokumentacijo za arhivsko zbirko in jo predstaviti ob jubileju.

Priprave na praznovanje jubileja, ki bo novembra letos, potekajo že več mesecev. Po besedah kordinatorice tega programa Marijane Košuta se bo na enotedenski prireditvi poleg slovesne akademije in samostojnega koncerta mešanega pevskega zbora posebej predstavila tudi dramska skupina s priljubljenim Piknikom, ki pa bo obenem, kot napoveduje njen neutrudni vodja Alojz Usenik, pomenil njegovo slovo od gledališča. Upajmo, da si bo našel dostojnega naslednika.

V prazničnem tednu se bo na reškem odru predstavila slovenska folklorna skupina, svoj večer pa bodo organizirali tudi planinci, ki za to priložnost napovedujejo predavanje znanih alpinistov, Stipeta Božiča in Vikija Grošlja. Najpomembnejši dogodek pa bo vsekakor izid monografije o društvu, ki jo pripravlja Barbara Riman.

M. M.

Iz arhiva:



KPD Bazovica na festivalu folklore, Trebinje 1983.

Foto: Arhiv Tatjane Rizman

## Spletne strani mladinske skupine

Naslov spletne strani je: [www.bazovica.hr/mladinci](http://www.bazovica.hr/mladinci). Člani skupine napovedujejo, da jo bodo obnavljali s svežimi novicami o sestankih in izletih, na njej pa bodo tudi informacije o klubu reških študentov v Ljubljani. Klub ima zanimivo kratico KRSŠ, člani pa se sestajajo v Ljubljani in na spletnem naslovu <http://groups.yahoo.com/group/krsh/>, stik: Ivan Fućak, telefonska številka v Sloveniji je 386 (0)51 813 142, naslov elektronske pošte pa: [zikazikson@yahoo.com](mailto:zikazikson@yahoo.com).

Mladinska skupina, ki jo vodi Damijan Pipan, bo nadaljevala srečanja vsako drugo in četrto soboto v mesecu. Vsi zainteresirani lahko pišejo na naslov elektronske pošte [mladinci@bazovica.hr](mailto:mladinci@bazovica.hr) ali za informacije pokličejo Tanjo Fućak na telefonsko številko 095 82 07 897.

M. M.

## PISMO

**Iz Gaberk smo prejeli naslednje pismo, ki sta ga poslala Aleksander Grudnik in Zdenka Mazej:**

**Predstavitev prve zgoščenke ljudskih pevk Gaberški cvet z naslovom Pozdravljeni ter obisk mešanega pevskega zbora KPD Bazovica v Gaberkah**

Kar dobro leto je trajalo, da je dozorel čas za izdajo prve zgoščenke ljudskih pevk Gaberški cvet. Na zgoščenci, ki nosi naslov Pozdravljeni, je posnetih 18 pesmi. Nekaj časa je pevkam vzela že sama ideja, kar čez noč pa se tudi ni dalo poiskati ugodne, pa vseeno še kvalitetne samozaložbe. Zato se ni čuditi podatku, da se jih je v celotnem procesu nastajanja zgoščenke kar nekaj zamenjalo. Potem je prišla pomlad in z njo čas prehladov, ki so pevkam, enkrat eni, drugič drugi, kvarili glas. Do letošnje jeseni pa se je le našel ustrezen studio pa tudi virusi še niso bili na pohodu, tako da so bili pevski glasovi čisti in pripravljeni na dolgotrajno petje. Glas je na začetku zatresla samo še trema, ki pa so jo pevke kmalu odpravile. Tako je bila že konec septembra narejena prva testna zgoščenska, ki pa je po glasbeni strani sploh ni bilo treba več popravljati. Morali so izbrati le še lep posnetek zborčka in oblikovati ovitek zgoščenke, za kar pa je poskrbel kar producent sam. Časovno se je vse tako lepo izteklo, da smo v Kulturnici Gaberke lahko začeli razmišljati o tem, da bi lahko pevke svojo prvo zgoščenko predstavile na zabavni prireditvi Veselo nedeljsko popoldne, ki je bila načrtovana za konec novembra. Tako se je tudi zgodilo.

Preden spregovoriva več o sami prireditvi in obisku mešanega pevskega zbora iz Bazovice, pa še nekaj besed o Gaberškem cvetu. Petje ima v Gaberkah že dolgoletno tradicijo. Pred več desetletji je pod okriljem gasilskega društva deloval tedaj zelo slaven moški pevski zbor, ki ga je vodil Ivan Naraločnik. To so bili še časi, ko radio, predvsem pa televizija

in drugi sodobnejši multimedijški predvajalniki še niso bili zelo razširjeni. Petje v živo je bilo zato nepogrešljiv del vsake prireditve. Žal takratna tehnika za video in tonske zapise ni bila tako razširjena, zato za tem zborom najbrž ni ostal noben tonski posnetek.

Ljudske pevke iz Gaberškega cveta pojejo ljudske pesmi, ki so priče naše preteklosti. V njih je ohranjen spomin na pristna čustva preprostih ljudi in izkušnje naših pradedov in prababic. Slovenski narod se ima od nekdanj za pevce, vendar pa se zadnje čase ljudsko petje vse bolj opušča. Poplava novejših popevk, tako iz zabavne kot narodno zabavne glasbe, ki jih lahko najdemo na različnih medijih, je preplavila slovenski prostor, zato so se nekatere pristne ljudske pesmi na podeželju izgubile. Bila pa bi velika škoda, da bi se ljudska pesem pozabila. Ljudska pesem je namreč skozi stoletja prehajala iz roda v rod, iz kraja v kraj. Sprva kar po ustnem izročilu, pozneje pa so nekatere med njimi različni skladatelji zapisali v obliki notnega zapisa. Danes je način življenja drugačen. Malo je ročnega dela (kožuhanje, luščenje fižola, predenje volne, cufanje perja), kjer bi se družina ali pa vaščani skupaj zbrali in si krajšali čas s petjem. Tudi družine so manjše in v njih ne gojijo več skupnega družinskega petja. Včasih so bili predvsem pozimi večeri zelo dolgi. Televizije in računalnika še ni bilo, družina je bila navadno zbrana v enem prostoru in večeri so bili krajši in toplejši ob petju ali branju.

Pri Gaberškem cvetu upajo, da bo zgoščenka pripomogla k temu, da bo ljudska pesem v hišah in tudi avtih večkrat zvenela s CD-predvajalnikov in tako prišla v ušesa poslušalcev. Veselje ob izidu prve zgoščenke pevke že navdaja z željo po drugem. Repertoarja zanj jim ne manjka. Če jim bo zdravje dopuščalo, naj bi bila druga zgoščenka zunaj že čez dve leti.

Večino pesmi za zgoščenko je izbrala in glasbeno priredila Ljudmila Podvinšek. Pevke pravijo, da vse pesmi enako rade zapojejo, in to vse z namenom, da razveseljujejo svoja in hkrati srca poslušalcev.

Na promocijo zgoščenke pa je Kulturnica povabila tudi več drugih glasbenih gostov. Tako so se na odru poleg ljudskih pevk Gaberški cvet zvrstili še Mešani pevski zbor KPD Bazovica z Reke, Ljudski pevci in godci Porini pa počini iz Miklavža pri Ormožu, Oktet Zavodnje, Ljudski pevci iz Šentruperta, Ansambel Golte, Oblakovi bratrani, Kvartet Svit, Ansambel bratov Avbreht in Mateja Jan.

Obisk pevskega zbora KPD Bazovica smo v Kulturnici imeli v načrtu že v začetku junija, ko naj bi s svojim petjem popestrili odprtje kozolca. Odprtje pa nam je preprečil dež, zaradi česar smo morali prireditev prestaviti za en mesec. Drugič je bilo vreme sicer ugodno, vendar pa smo se pri ponovnem snovanju programa odločili, da zaradi narave prireditve zbora iz Reke ne bomo vabili. Na odprtje smo iz KPD Bazovica povabili gledališko sekcijo. Lojze in Loredana sta pod kozolcem zaigrala odlomek iz gledališke igre Glej, kako se lepo začenja dan.

No, potem pa je le prišla nedelja, 26. novembra, ko je iz Reke v Velenje avtobus pripeljal pevski zbor Bazovica. Dobili smo se v Velenju pri hotelu Paka. V hotelski kavarni smo spili kavo ter razkrili načrte za nedeljski dan. Najprej smo si šli ogledat Velenjski grad, v katerem je predstavljena zgodovina Šaleške doline. Z gradu je tudi lep razgled po celi Šaleški dolini. Potem smo se odpeljali po glavni cesti proti Šentvidu nad Zavodnjami, kjer stoji najstarejša originalno ohranjena lesena hiša z dimnico – Kavčnikova domačija. Pot iz Velenja proti Šoštanju nas je peljala skozi industrijsko cono, kjer stojijo ogromne hale tovarne gospodinjskih aparatov Gorenje in Premogovnik Velenje, v Šoštanju pa so nas pozdravili visoki dimniki in hladilniki Termoelektrarne Šoštanj. Zapeljali smo se skozi šoštanjski trg, kjer je ob reki Paki nekoč stala Vošnjakova tovarna usnja. Kmalu po Šoštanju se cesta, ki pelje proti Šentvidu, začne vzpenjati. Po tej cesti je aprila leta 1941 prišla iz Črne na Koroškem čez Sleme v Šaleško dolino okupatorska nemška vojska. Po tej isti cesti pa se jim maja leta 1945 ni uspelo vrniti v Avstrijo, saj so jih partizanske enote v Topolšici ustavile in pod pretvezo, da imajo ogromno ognjeno moč, tudi razorožile. Kmalu smo prispeli do točke, kjer se je avtobus moral ustaviti. Žal do Kavčnikove domačije ni speljana tako široka cesta, da bi lahko avtobus pripeljal do nje. Tako je bilo treba po ne preveč ravni gozdni poti do Kavčnikove domačije peščiti še 300 metrov. Za nekatere starejše je bila ta pot le pretrd oreh, zato si domačije z dimnico, katere značilnost je, da nima dimnika, na žalost niso mogli ogledati. V osrednjem prostoru hiše se je kurilo in kuhalo na odprtem kurišču, pri čemer je dim ostajal v prostoru. Skozi majhno luknjo pod stropom se je nato počasi valil na podstrešje. Vodič je zakuril ogenj in nam v živo demonstriral celotno situacijo. Tako smo lahko na lastni koži občutili, kako močno in na kakšen način se je v resnici kadilo. Ljudem manjše rasti dim ni povzročal težav, saj se je ta začel valiti šele na višini okoli 1,6 metra. Večina pa nas je po višini presegala to mejo in smo zato draženje dima začutili v nosu in v očeh. Dimna meja je bila jasno vidna tudi na stenah in stropu, kjer je bil zgornji del sajasto črn. V času življenja v tej domačiji so bili ljudje manjše rasti, zato jim dim težav ni povzročal. Občutek pod dimno zaveso je bil sicer res čudovit. Vseeno si nismo mogli kaj, da ne bi pomislili, da ljudje v takih razmerah pač niso mogli dočakati dolgega življenja. Pa smo bili presenečeni ob odgovoru vodiča, da so – kljub temu da so včasih v takih hišah kurili vsak dan – živeli prebivalci takih domačij povprečno dolgo. Zadnji lastnik te domačije je doživel celo celih 80 let, kljub temu da je tudi sam »fejst« kadil. Pri takem kurjenju je bil zelo pomemben način. Pomembna je bila uporaba zelo suhih in takih vrst drv, ki ne delajo veliko dima. Navdušeni nad pripovedovanjem starejšega vodiča, soseda, smo morali hišo, na katero je takrat sijalo prijetno jesensko sonce, zapustiti. Na vrsti je bilo kosilo v hotelu Paka. Še prej pa je bilo potrebno premagati pot nazaj do avtobusa. Če je bila prej za nekatere prenaporna že pot navzdol, pa se je zdaj izkazalo, da bo pot navzgor za barsikoga prestrma. Zato nam je vodič pokazal lažjo pot skozi gozd, ki je bila precej lažja, vendar daljša. Tako smo se razdelili v dve skupini; večja se je vrnila na avtobus po krajši in strmi poti, manjšina pa je odšla proti avtobusu, po lažji a daljši poti. A

tudi na lažji poti je nekaterim začelo zmanjkovati moči, zato je bilo pravo olajšanje, ko je po ozki asfaltni cesti zadenjsko nasproti pripeljal avtobus. Vsi smo ga bili veseli, vendar pa Lojze na začetku ni razumel, zakaj se avtobus pelje zadenjsko proti nam. Nikakor mu ni šlo v glavo, saj bi se avtobus moral peljati naprej. Pozabil je, da smo pešačili po ozki stranski cesti, kjer avtobus ne more obračati. Šofer se je namreč odločil, da nas ne bo čakal na mestu ob glavni cesti, ampak nam je zadenjsko prihitel po ozki stranski cesti na pomoč. No, ko je Lojze nazadnje zadevo le »skapiral«, je bilo tudi malo smeha. Na avtobusu smo pozabili na vse napore in vse je bilo lažje. Šofer nas je odpeljal v Velenje na težko pričakovano kosilo v hotelu Paka. Med potjo nazaj smo si lahko v lepem razgledu ogledali še celotno Šaleško dolino. V hotelu Paka so nas postregli s kosilom, za katerega pa ni bilo veliko časa. Prireditev Veselo nedeljsko popoldne s predstavitvijo zgoščenke Pozdravljeni se je v gasilskem domu Gaberke namreč začela že ob tretji uri, mi pa smo kljub hitenju tja prispeli z nekajminutno zamudo. Tako so pevci in pevke iz Bazovice dobesedno iz avtobusa odšli na oder, kjer so se predstavili in zapeli. Kljub želji jim je namreč zmanjkalo časa za vajo. Publika je bila vseeno navdušena nad njihovim nastopom, zato jih je nagradila z bučnim aplavzom. Ko so drugič prišli na oder, so na koncu morali na željo publike zapeti še eno pesem. Po koncu prireditve nas je v dvorani gasilskega doma čakala večerja in zaključek večera s petjem in igranjem povabljenih glasbenih skupin.



Predstavitve zgoščenke. Foto: Aleksander Grudnik

## DOGODKI NOVEMBER

**3. november**

**Izvir Rječine, izlet mladih**

**Ivana in Petra Aničić:**

**Po Pikniku s tvojo ženo še pravi pravecni piknik mladinske skupine**

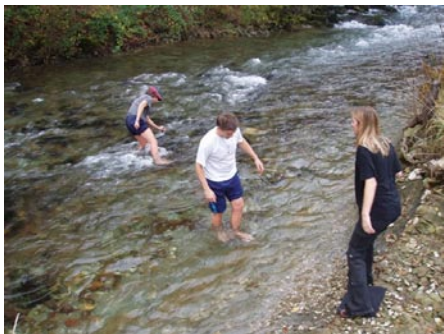
Mladinska skupina je organizirala piknik pri izviru Rječine. Zgodaj zjutraj, že ob osmih, smo se, še vsi zaspani, zbrali na Delti. In se odpravili na pot. Nekateri po nakupu potrebnih stvari, drugi pa do Kukuljanova, od koder pelje gozdna pot ob Rječini. Hladno jutro in vedrina neba sta storila svoje in prebudila napol dremajoče sprehajalce, k temu pa sta pripomogla tudi sprehod in pogovor o dogodivščinah s prejšnjih izletov in načrtih za prihodnje. K izviru Rječine smo prispeli z idejo o pečenju na žaru, toda treba jo je bilo tudi uresničiti. Moške roke in moči so se združile in sklenile prižgati ogenj, prinesli so celo manjšo sekuro in napravili trske. Vzelo jim je nekaj časa, pošteno so nas tudi nasmejali, toda prva nabodala mesa so se kmalu vrtela ...Nekateri smo medtem uživali na jutranjem soncu, kartali, igrali nogomet in badminton ali pa poležavali na travi in poslušali žuborenje Rječine. Pogovarjali smo se o marsičem, se smejali, greli ob toplem ognju, nekateri pa so se odločili, da prečkajo reko, toda nekje na polovici so ugotovili, da je za ta podvig nekoliko prehladno. Čas je hitro minil in kmalu smo morali počasi počistiti za seboj in se pripraviti na vrnitev. Odpravili smo se tako, kot smo tudi prišli, nekateri

peš, drugi z avtomobilom. Mračilo se je že in nad reko se je začela dvigovati megla, mesec pa nam je kazal pot, po kateri smo se vračali in pozdravljali druge izletnike ter hiteli novim obveznostim naproti ... Resnično, še en super izlet, moramo ga ponoviti!

Prevod Marjana Mirković



Petra in Andrej



Osvežitev v Rječini

Iz arhiva mladinske skupine KPD Bazovica

**4. november**

**Bralne urice**

**Slovenski dom KPD Bazovica**

V Slovenskem domu na Reki so se novembra nadaljevale bralne urice za najmlajše, ki jih vodi Jasna Zazijal Marušić, organizira pa Svet slovenske narodne manjšine Primorsko-goranske županije. Na programu so vsako drugo soboto



z željo, da bi približali slovenski jezik najmlajšim, jih spodbudili za nadaljnje učenje in seznanili z nekaterimi biseri slovenske otroške književnosti.

M. M.

## 7. november

**Muzej za umetnost in obrt, Zagreb  
Sprejem veleposlaništva RS v RH  
in razstava Alana Hranitelja**



Alan Hranitelj.

Foto: M. M.

Slovenski veleposlanik na Hrvaškem dr. Milan Orožen Adamič je ob odprtju knjižnega sejma, na katerem je Slovenija nastopila kot partnerska država, pripravil sprejem v Muzeju za umetnost in obrt. Ob tej priložnosti je bila odprta tudi razstava znanega modnega in umetniškega oblikovalca Alana Hranitelja, ki je zbudila precej zanimanja, z njo pa muzej napoveduje stalne tovrstne predstavitve. Sprejema sta se udeležila ministra za kulturo obeh držav, dr. Vasko Simoniti in dr. Božo Biškupić. V pozdravnih besedah sta oba, tako kot veleposlanik, poudarila, da kulturno sodelovanje med narodoma obeh držav sega globoko v zgodovino, in opozorila na njegov pomen, čeprav dvostranske politične odnose bremenijo nekatera razhajanja. Sprejema

so se poleg predstavnikov tujih veleposlaništev in kulturnega življenja v hrvaški prestolnici udeležili tudi člani društev: zagrebškega in karlovskega Slovenskega doma, dubrovnške Lipe in reške Bazovice.

M. M.

## 8. november

**Hrvaško-slovenska Zgodovinska komisija, seja  
Opatija**

V Opatiji je bila 3. seja skupne hrvaško-slovenske Zgodovinske komisije. Vodila sta jo akademik Dušan Bilandžić in prof. dr. Janko Prunk. Člani so se dogovorili, da bodo do konca aprila 2007 pripravili delovni različici poročila o zgodovini odnosov med Slovenci in Hrvati od sredine 19. stoletja do leta 1991, komisija pa se bo takrat spet sestala v Sloveniji. Več: [www.primorski.it](http://www.primorski.it), [www.opatija.hr](http://www.opatija.hr)

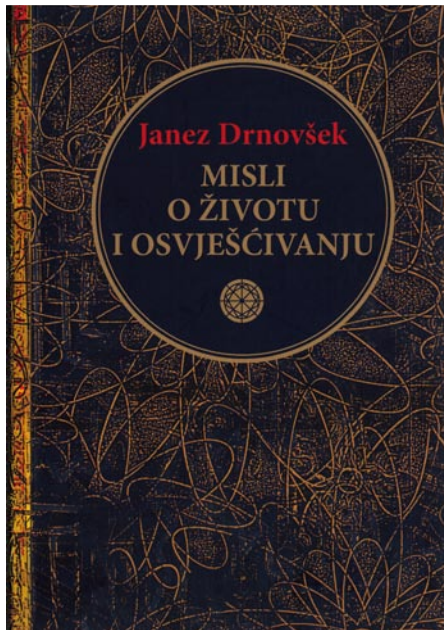
M. M.



Prof. dr. Janko Prunk in akademik Dušan Bilandžić. Foto: [www.novice.si](http://www.novice.si)

**9. november**

**Knjižni sejem Interliber 2006,  
Zagreb**



Predsednik Republike Slovenije Janez Drnovšek je obiskal 29. mednarodni sejem knjig in učil Interliber v Zagrebu, kjer je podpisoval svojo knjigo Misli o življenju in zavedanju, ki je v Sloveniji izšla maja 2006, tokrat pa ji je sledil hrvaški prevod Sabine Koželj Horvat. Drnovšek je ob tej priložnosti poudaril, da živimo v neuravnovešenem svetu, ki drvi v propad in v katerem bo človeštvo hitro uničilo tako sebe kot naravo. Opozoril je, da se je treba zavedati tega, kar se danes dogaja, ter da je težava današnjega sveta v tem, da ga ne vodijo ljudje, ki bi poznali odgovore na vsa vprašanja.

V okviru obiska v Zagrebu se je predsednik Drnovšek sešel

tudi s hrvaškim predsednikom Stjepanom Mesićem, s katerim sta največ pozornosti namenila razmeram v regiji in nerešenim vprašanjem med državama, pa tudi temu, kako preprečiti, da na hrvaški poti v EU zaradi tega ne bi bilo ovir, kar bi bilo dobro tako za Slovenijo kot za Hrvaško.

M.M

**9. november**

**Galerija Kortil, Reka**

**Branko Suhy, likovna razstava**



Berislav Valušek, Branko Suhy in Zdravko Kopas. Foto: M. M.

Med kulturnimi dogodki, ki na svoj način prispevajo in bogatijo hrvaško-slovenske vezi, je bila novembra tudi nova likovna razstava v galeriji Kortil, na kateri se je predstavil znani slovenski likovni ustvarjalec Branko Suhy. Kot redni profesor grafike na ljubljanski akademiji likovnih umetnosti in predsednik slovenskega grafičnega bienala Otočec je v reškem umetniškem okolju sicer že dobro znana osebnost, manj pa je poznan njegov obsežni in bogati opus. Kot je med drugim na odprtju poudaril kritik Berislav Valušek, je razstava, katere organizator je umetniška agencija Kopart, zato spodbuda za boljše spoznavanje avtorja, ki

sodi med vsestransko angažirane ustvarjalce in najzanimivejše umetniške osebnosti v Sloveniji v zadnjih desetletjih, številnim reškim študentom na ALU pa je tudi mentor.

M. M.



Galerija Kortil, med obiskovalci tudi Ljudmila Ličen in Marija Omerza.

Foto: M. M.

## **9.–25. november** **Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK), Ljubljana** **Ustvarjalci dveh kultur**

V NUK-u je bila na ogled razstava Ustvarjalci dveh kultur, ki je nastala v sodelovanju z Narodno in univerzitetno knjižnico iz Zagreba (NSK). Postavitvev, ki je že bila na ogled v NSK-ju, kot smo objavili v prejšnji številki, je po besedah ravnatelja NUK-a Lenarta Šetincev z bogatim izborom kulturnih zakladov obeh "nacionalk" razkrila trajne vrednosti hrvaško-slovenske kulturne povezanosti. Medtem ko v javnosti vzbujajo pozornost predvsem razhajanja, različna stališča in interesi Hrvaške in Slovenije, je bil po njegovem mnenju pravi trenutek, da se osveži zgodovinski spomin o tisočletju medsebojnih vezi ter skupni ali vsaj soodvisni usodi prebivalcev na geografsko tesno povezanem prostoru obeh narodov in držav.

Ustvarjalci obeh kultur, tako tisti, ki so pisali v obeh jezikih, kot tisti, ki so v hrvaškem ali slovenskem jeziku v obeh kulturnih okoljih ustvarjali dela, pomembna za oba naroda, so bili stoletja enakopraven del evropskega kulturnega dogajanja, saj sta se hrvaški in slovenski pisni jezik oblikovala sočasno z evropskimi jeziki, je še dejal Šetincev ter med ustvarjalci izpostavil Trubarja, Dalmatina, Valvasorja, Vitezoviča, Gaja, Vraza, Kvedrovo in druge.

### **Zgodovinska povezanost Hrvatov in Slovencev**

Glavni ravnatelj NSK-ja Josip Stipanov je govoril o zgodovinski povezanosti Hrvatov in Slovencev, ki že več stoletij pripadajo isti zahodni civilizaciji in kulturi ter delijo podobno družbeno in politično usodo. Najtrdnjeje pa oba naroda po njegovih besedah povezuje ravno kultura, ki je tudi najtrdnjejši in najprepoznavnejši del nacionalne identitete. Stipanov je spregovoril tudi o vlogi nacionalnih knjižnic pri ohranjanju pisne kulturne dediščine. S hranjenjem tovrstne dediščine izkazujejo in potrjujejo identiteto lastnega naroda in pričajo o njegovi zgodovinski kontinuiteti, obenem pa tudi o stoletnem vzajemnem vplivanju in prežemanju različnih kultur.

### **Od srednjega veka do danes**

Na razstavi je na ogled več kot 200 knjižnih enot ter 16 panojev, ki prinašajo tako besedila kot tudi vizualne predstavitve gradiva. Kronološko razstava sega od srednjega veka do danes. Po besedah avtorja razstave

dr. Mihaela Glavana je bilo prvo veliko obdobje zelo razvitega kulturnega sodelovanja med obema narodoma 16. stoletje, ko se je še zlasti po augsburškem verskem miru leta 1555 reformacijska književnost hitro širila tudi v hrvaškem jeziku in doživela posebej močnen razvoj vslovensko-hrvaškem biblijskem zavodu v Urachu.

Drugi vrhunec je bil v 19. stoletju, ko je na kulturno povezovanje vplivalo tudi ilirsko gibanje, ki se je v več valovih ohranjalo vse do konca stoletja in še čez, do prve svetovne vojne; v tem času je nastalo veliko prevodov.

Na razstavi je med drugim mogoče videti faksimile Slave vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja, Vodnikovo Pismenost ali gramatiko sa perve shole iz leta 1811, prvo številko Slovenske bčele iz leta 1850 ter dela avtorjev, kot so Ljudevit Gaj, Fran Miklošič, Stanko Vraz, France Prešeren, Fran Ilešič, Ivan Cankar, August Šenoa, Fran Celestin, Janez Trdina in drugi.

**Razstavo je obiskal tudi študent drugega letnika filozofske fakultete v Ljubljani Tomaž Gržeta in za Kažipot poslal zanimiv prispevek.**

**Tomaž Gržeta: Ustvarjalci dveh kultur/Stvaratelji dviju kultura**

V razstavni dvorani NUK v Ljubljani je bila od 9. do 25. novembra na ogled razstava z naslovom Ustvarjalci dveh kultur/Stvaratelji dviju kultura. Že sama vsebina in dvojezičnost naslova nakazujeta, da gre za skupni hrvaško-slovenski

projekt oziroma za sistematični pregled skupne literarne zgodovine. Iz tega pregleda lahko obiskovalci razberejo, kako sta si bila slovenski in hrvaški jezik ter književnost skozi zgodovino blizu, kajti na njun razvoj so vplivali podobni družbenozgodovinski dejavniki, lahko pa si skozi razstavo osvežijo svoje znanje in ga obogatijo z novimi, zanimivimi dejstvi.

Celotna razstava je bila oblikovana kot kronološki pregled, v katerem se paralelno vrstijo dosežki tako hrvaških kot slovenskih piscev skozi zgodovinska obdobja. Na panojih je bilo predstavljeno spremno besedilo, v vitrinah pa so bila na ogled posamezna književna dela.



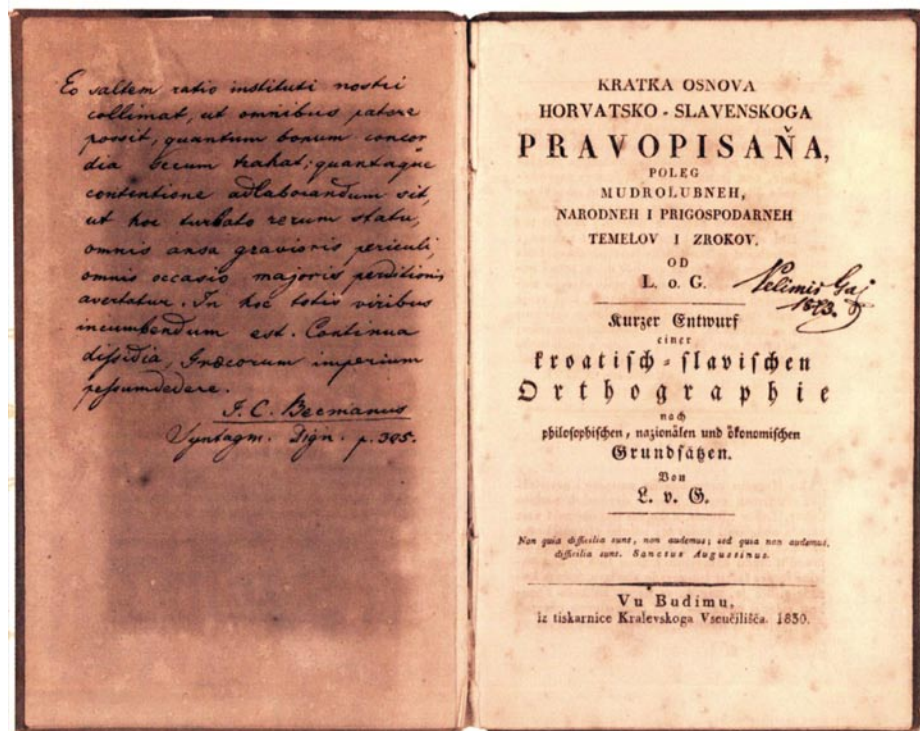
Tomaž Gržeta

Iz časov srednjega veka poznamo pisce Hermana Dalmata (Hermanus de Carinthia), Jurija iz Brežic (Georgius de Slavonia) ter popa Martinca, ki je v svojem II. Novljanskem brevirju iz 15. st. prvič omenil deželno ime Kranjska.

Pravi razcvet je pomenilo 16. st., čas reformacije. Sem sodijo številna znana imena, kot so Primož Trubar, Jurij Dalmatin, Sebastijan Krelj in Adam Bohorič, ki so izdali okrog 60 knjig v slovenščini. Primož Trubar je prispeval slovenske predgovore tudi vsem knjigam, ki so bile izdane v hrvaščini. Med drugim je bilo tudi veliko Trubarjevih del, ki sta jih Antun Dalmata in Stjepan Konzul Istranin prevedla v hrvaščino. Ta dela so bila tiskana v glagolici, cirilici in latinici.

V naslednjih stoletjih se je skupni razvoj in medsebojni vpliv nadaljeval. Tako je Katarina Zrinska v Ljubljani tiskala svojo

pesmarico Putni tovaruš leta 1687. J. V. Valvasor je v svoji Slavi Vojvodine Kranjske iz l. 1689 opisal tudi mesta in šege na današnjem hrvaškem teritoriju, ki je tedaj mejil na turško cesarstvo. Na samem koncu 17. st. (1696.) je Pavao Ritter Vitezović prvi omenil besedno zvezo slovenski narod. 19. st. najbolj zaznamujeta nacionalno gibanje in ilirizem. V tem času je Franc Miklošič na Dunaju ustanovil oddelek za slavistiko. Bleiweisove Kmetijske in rokodelske novice (od 1843.) so poročale tudi o hrvaški književnosti. Na Hrvaškem je imelo ilirsko gibanje precej odmeva. Ljudevit Gaj, idejni vodja, je predlagal



zedinjenje vseh južnih Slovanov (jezikovno in politično). Slovenci so to prizadevanje odklanjali, kajti pri njih je bila narodna zavest navzoča in izoblikovana že prej, od Trubarjevih časov naprej. To je razvidno tudi iz Prešernovega pisma slovenskemu rojaku Vrazu, ki je prešel med hrvaške ilirce, v katerem je Prešeren zavrnil ilirski program. Vseeno pa se je v Sloveniji sčasoma uveljavila Gajeva črkopisna reforma. Pomembno vlogo so odigrale različne revije. Tako je npr. Dom in svet leta 1888 izčrpno predstavil 300. obletnico Gunduličevega rojstva. Slovenska matica je ustanovila knjižno zbirko Hrvaška knjižnica, v kateri so izhajali prevodi pa tudi originali hrvaških del. Med hrvaškimi bralci so bili v tem času priljubljeni tudi prevodi Prešernovih del. Pomembno je bilo delovanje številnih slovenskih profesorjev – Frana Erjavca, Janeza Trdine, Josipa Stareta ... – v Zagrebu, Varaždinu, Osijeku, Karlovcu in na Reki.

V 20. st. so še naprej izhajale revije Dom in svet, Ljubljanski zvon itd., v katerih so bili bralcem dostopni prevodi del D. Domjanića, M. Krleže, I. G. Kovačića, T. Ujevića ... Pomembno je tudi delovanje fakultetnih oddelkov slovenistike v Zagrebu in kroatistike v Ljubljani.

Iz podanega pregleda vidimo, kako bogat in rodoviten je bil medsebojni vpliv hrvaške in slovenske književnosti. Lepo bi bilo, če se bi tako sodelovanje ohranilo še v prihodnosti, pa ne

samo na področju humanistike, temveč tudi na drugih področjih skupnega življenja ... Ne pozabimo na besede: „Ne vrag, le sosed bo mejak!“



Anton Janežič, Slovenska slovnica (1854)

## 9. november Murkova nagrada Mojci Ravnik

Murkovo nagrado za leto 2005, najvišjo stanovsko nagrado na področju etnologije, je prejela Mojca Ravnik z Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU. Slovensko etnološko društvo ji je nagrado podelilo za dolgoletno vsestransko in bogato znanstvenoraziskovalno delo. Ravnikova, docentka in višja znanstvena sodelavka Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU po besedah žirije sodi med glavne poznavalce kulture vsakdanjega življenja v Sloveniji in zamejstvu.

Slovenci na Hrvaškem smo jo spoznali kot organizatorico srečanja Etnološka dediščina in kulturna podoba Slovencev na Hrvaškem oktobra 2005 v Zagrebu.

Murkovo listino pa je letos prejelo etnografsko društvo Orači iz Okiča za ohranjanje etnološke dediščine kraja in širše haloške okolice. Več: [www.rtv slo.si](http://www.rtv slo.si) M. M.



Mojca Ravnik.

Foto: [www.rtv slo.si](http://www.rtv slo.si)

### **11. november** **Tradicionalni pohod od Litije do Čateža**

Vsako martinovo soboto v novembru se na najbolj množičen, tradicionalen pohod v Sloveniji, Levstikovo pot od Litije do Čateža, poda na tisoče udeležencev; letos jih je bilo okrog 15.000. Zaradi množične obiskanosti prireditve sta bili na voljo dve trasi, pot pa je potekala skozi občine Litija, Šmartno pri Litiji in Trebnje.

### **11. november** **Martinovanje**



11. november je dan, ko se mošt spremeni v vino. Na ta jesenski zahvalni praznik predkrščanskega izvora so včasih pastirji pripravljali obredna slavja, ki so bila zahvala za uspešno pašo in blagoslov. Po ljudskem izročilu je god svetega Martina jesenski pust, ko se mošt spremeni v vino. Da je vino, ali pa vsaj njegov praznik, pri Slovencih še kako priljubljeno, med drugim pričajo tudi številna martinovanja po vsej Sloveniji.

### **14. november** **Slovenski jezika na OS Pečine** **HRT Prizma** **Dobro jutro, Slovenija**

Televizija Slovenija je 14. novembra na prvem programu v oddaji Dobro jutro predvajala prispevek o pouku slovenskega jezika na OŠ Pečine. Ravnateljica Irena Margan, ki vodi pouk, je predstavila projekt, ki je naletel na veliko zanimanje, najmlajši pa so se v prisrčnem nastopu predstavili s prvo pesmico v slovenščini in zaplesali Ringaraja. Ob tej priložnosti je bila napovedana tudi prva prireditev, miklavževanje. Program v slovenščini pripravlja

neutrudni gledališki navdušenec Alojz Usenik, tudi Miklavž, pomagal mu bo Vlado Biljčević, v vlogah angelčkov pa bodo nastopili učenci sami.

M. M.



Pred poukom. Foto M. M.



V Sloveniji imamo prijatelje. Foto: M. M.

### 17. november Slovenski dom KPD Bazovica Planinski ples

Planinski ples je v društvu naposled zaživel. Na tradicionalnem, že tretje leto organiziranem plesu so se zbrali tudi člani drugih skupin, tako da je bilo v društvu zelo živo in veselo. Ob odlični glasbi harmonikarja Feruccia Senčiča smo zapeli, zaplesali in klepetali vse do polnoči. Po mnenju številnih navzočih članov so takšne zabave zaželele zaradi druženja in plesa.

V prihodnje pa bo treba izboljšati organizacijo in povabiti prijatelje iz drugih društev, da bi v sproščenem ozračju lažje dosegli tudi dogovor o skupnih akcijah.

(D. M.)

### 18.–19. november Izlet na Gorenjsko

**Petra Aničič: Spoznajmo Slovenijo**  
Dvodnevni izlet mladinske skupine je imel ustrezen naslov Spoznajmo Slovenijo. Zahvaljujoč vsestranskemu in energičnemu vodiču Slavku Mežku smo namreč v tem kratkem času imeli priložnost kar dobro spoznati manjši, a izredno zanimiv del sosednje države, predvsem s kulturne, naravne in zgodovinske plati.

Avantura se je kot po navadi začela zgodaj zjutraj na Delti, s pozdravom voznika Tončija in preštevanjem navzočih. Prvi del poti nam je bil večinoma znan: od Rupe do Ljubljane, Kranja in Radovljice, kjer nas je čakal vodič, poln volje, da nam predstavi vse očarljivosti Gorenjske.

Pot smo začeli pri Vrbi, rojstni vasi Franceta Prešerna, največjega slovenskega pesnika in, kar nam je bilo manj znano, odvetnika. Rodil se je 3. decembra 1800 v hiši, ohranjeni v izvorni obliki in spremenjeni v muzej. Študentka Urša nam je na kratko predstavila Prešernovo življenje in izobraževanje ter naštela njegova izredna dela, od katerih naj omenim pesem Zdravljico, ki je tudi državna himna Republike Slovenije. Prešernova rojstna hiša je tipična gorenjska hiša iz začetka



18. stoletja: v osrednjem prostoru je na desni strani dnevna soba, hiša, z veliko pečjo, ob kateri se je zbirala družina, otroci pa tudi spali. Manjša spalnica za starše, kamra, v katero je vhod iz dnevne sobe, je imela zibelko za najmlajšega otroka in samo eno, dokaj majhno posteljo, široko manj kot meter (80 cm), dolgo pa približno meter in pol. Naravnost iz dnevne sobe je bila črna kuhinja, z ognjiščem in pripadajočim priborom, kot so kotliček za kuhanje, razne žlice, kuhalnice, grebljice ..., pa tudi dimnik, ki pa je bil nekoliko stran od ognjišča, zato tudi naziv črna kuhinja. Dim se je namreč dvigoval in valil nad ognjiščem po vsem prostoru, vse do dimnika. Tako je obenem sušil meso, ki je viselo naokrog, zidove pa barval z gostimi, črnimi sajami. Poleg osrednjega prostora sta na levi strani dve sobi, v katerih so shranjeni Prešernovi rokopisi, pisani v številnih svetovnih jezikih. Po kratkem okrepčilu – Urša nam je ponudila zaseko in jabolčni sok – smo se sprehodili po vasi. Značilno podobo ji dajejo lesene hiše s strmimi strehami, kadeči se dimniki in rezgetanje konj. Prispeli smo tudi do stare lipe, okoli katere je šestnajst kamnov, ki predstavljajo vaške družine. Včasih so tam potekale živahne razprave, to je bil parlament v malem, kjer so družinski starešine razpravljali o tekočih problemih in prihodnosti vasi. Krajši sprehod nas je pripeljal do cerkvice sv. Marka, od koder se odpira lep razgled na Karavanke, ki mejijo na Avstrijo, in slikovite vasice pod njimi.

Po petminutni vožnji smo prispeli v bližnje Doslovče, rojstni kraj Frana

Saleškega Finžgarja, velikega slovenskega pisatelja in dramatika. Ogledali smo si njegovo rojstno hišo, ki je prav tako ohranjena in preurejena v muzej. Mira Novak nas je kar obsežno seznanila z njegovim življenjem in delom. Finžgarjeva hiša se nekoliko razlikuje od Prešernove: ima sicer dnevno sobo s pečjo, spalnico za starše in črno kuhinjo, a tudi podstrešje za sušenje zdravilnih rastlin. Razgled na vso dolino pa pojasnjuje, od kod Finžgarju dar za opisovanje. V Doslovčah smo si pred osnovno šolo ogledali še doprsne kipe velikanov, rojenih v tej vasi in znanih po vsej Sloveniji in zunaj nje: poleg Prešerna in Finžgarja sta tu še književnika Matija Cop in Janez Jalen ter čebelar Anton Janša. Kosili smo v gostilni Lovski dom Stol pri Završnici in se sprehodili ob umetnem akumulacijskem jezeru, ki je včasih napajalo prvo večjo elektrarno v Sloveniji, hidroelektrarno Završnica na Gorenjskem, zgrajeno leta 1915, s katero so bili postavljeni tudi prvi kilometri daljnovoda in lokalnega omrežja. Pokrajina se je znova pokazala v svoji izredni lepoti, z rumenimi macesni, modrozeleno vodo in barvitim jezenskim odpadlim listjem, naši želodčki so bili polni, izrazi zadovoljni, poleg vsega je bil tu še vodič Mežek, naš neizčrpni vir podatkov.

Po vrnitvi v Radovljico smo na glavnem trgu opazili rojstno hišo Antona Tomaža Linharta, znanega zgodovinarja in prvega slovenskega dramatika, zatem pa smo odšli v znameniti čebelarski muzej, ki je prava redkost tudi v svetovnem pogledu.

Tehniški del muzeja prikazuje najbolj tipična bivališča čebel in čebelarstvo orodje, biološka soba življenje in delo avtohtone čebele kranjska sivka (apis mellifera carnica), likovni del pa posebnost slovenske ljudske kulture – poslikane panjske končnice. V zgodovini slovenskega čebelarstva so med drugimi omenjeni tudi Janez Vajkard Valvasor, ki je leta 1689 v knjigi Slava Vojvodine Kranjske prvič omenil panjsko končnico kot iz desk zbit panj; znameniti čebelar Anton Janša, ki je leta 1771 prvi učil, da se matica plemeni (oplodi) izven panja v zraku, in ugotovil, da jo oplodi več trotov in ne le eden, kot so na splošno mislili do sredine 18. stoletja; Peter Pavel Glavar, ki je iz nemščine prevedel in z lastnimi spoznanji dopolnil Janšev Pogovor o čebelnih rojih in s tem postal tudi pisec prve slovenske strokovne knjige; Mihael Ambrožič in Jan Strgar, svetovno znana trgovca s čebelami. Pri čebelah je posebej zanimivo njihovo sporazumevanje, kamor sodi tudi zibajoči ples, s katerim si sporočajo lego paše. Odkril ga je Karl von Frisch in za svoje raziskovanje čebel leta 1973 kot edini s tega področja prejel Nobelovo nagrado (dodeljeno za fiziologijo ali medicino, skupaj z njim pa sta jo takrat prejela še etologa Konrad Lorenz in Nikolaas Tinbergen, op. ur.).

V Klubu radovljiških študentov smo naleteli na zaprta vrata, pa smo pustili sporočilo s pozdravi in našimi podatki v upanju, da se bomo lepega dne tudi srečali. Odšli smo v hostel Penzion Bledec in tam so nas po napornem dnevu čakale tople sobe in krajši oddih

pred večerjo v eni izmed blejskih gostiln. Večina pa je ta čas namenila sprehodu okoli jezera.



»Dežela Kranjska nima / lepš'ga kraja, / kot je z okolš'no ta / podoba raja.«  
Bled. Foto: [www.bled.si](http://www.bled.si)

Drugo jutro smo pot nadaljevali ob jezeru, mimo Vile Bled, ki je bila nekdaj v lasti dinastije Karađorđević in pozneje Titova rezidenca, zatem ob Savi Bohinjki (pri Radovljici se oba pritoka Save združita) in Soteski med Pokljuko in Jelovico, pa skozi Bohinjsko Bistrico, Ribčev Laz in Staro Fužino do Bohinja, največjega slovenskega stalnega jezera. V Stari Fužini smo si ogledali še Planšarski muzej. Bohinj je bil namreč stoletja najmočnejše planšarsko središče, s številnimi planinami, ki segajo tik pod vrh Triglava. Razvito je bilo planšarstvo z mlekarstvom v najintenzivnejši obliki. Od maja do sredine junija so se planšarji z živino selili najprej na nižje in zatem na višje planine, jeseni pa se spet vračali v dolino. Muzej je bil odprt leta 1971, obsega pa lesen planšarski stan z notranjo opremo, ohranjeno pa ima tudi originalno sirarsko delavnico z velikima vzdanimi sirarskima kotloma in prešo za oblikovanje hlebcev

sira. Obilica fotografij nazorno predstavlja življenje sirarjev.



Oplenova hiša. Foto: P. Aničič

V bližnji vasi Studor smo se slikali pri eni najznačilnejših in najslikovitejših skupin vezanih kozolcev, vodič Mežek pa nam je spregovoril o projektu Ohranimo slovenski kozolec. Ogledali smo si tudi Oplenovo hišo, bohinjsko domačijo iz 19. stoletja, preurejeno v muzej bivalne kulture. Oskrbnik Gregor Resman nam je prišel naproti oblečen v nekdanjo vsakdanjo bohinjsko nošo, s pipo v ustih in klobukom, za katerega je zataknil pero najlepšega petelina. Odprl nam je hišo, ki je, kot pravi, tudi hiša dejavnosti in doživetij. Ogledali smo si črno kuhinjo, dnevno sobo, statve in celo neko staro knjigo o matematiki. Pokazal nam je starinski voz, več različnega orodja in hodulje, katerih uporabo je hrabro tudi pokazal. Po fotografiranju s slikovitim vodičem smo se sprehodili po vasi in pri eni od kmetij so nas pogostili s sirom in jabolčnim sokom, po ogledu sirarne pa smo sir kupili tudi za domov. Še postanek v Bohinju, posnetek in sprehod do spomenika planincem, Luki Korošcu, Matevžu

Kosu, Štefanu Rožiču in Lovrencu Willomitzerju, ki so se 26. avgusta leta 1778 (na pobudo Žige Zoisa, op. ur.) prvi povzpeli na Triglav, najvišji slovenski vrh.

Sledil je zanimiv del vožnje po gosti megli in ozki, ovinkasti cesti čez Soriško planino. Ob tem še ena pohvala vozniku Tončiju, ki nas je na Reko pripeljal čile in zdrave. V Sorici, rojstnem kraju slikarja Ivana Groharja, velikega impresionista, smo si ogledali še njegovo rojstno hišo in osupli zastali pred lepoto njegovih slik, tako pokrajin kot tudi portretov. Slabo vreme in rahel dež pa sta botrovala temu, da zelenih pobočij Sorice nismo doživeli v vsej njihovi popolnosti, a se nismo dali: med vožnjo skozi Zali Log in Železnike smo si razdelili škatlo piškotov, na naslednji postaji, v Dražgošah, pa smo spremljali pripravo medenega peciva, malih kruhkov. Neverjetno je, s kakšnim potrpljenjem in natančnostjo se jim pri delu posvečajo domačinke.

Po kosilu v Kropi, središču železarske industrije, je bil zadnji ogled namenjen kovačnici, kjer nam je pravi kovač, s kladivom v rokah in pri toplem ognju med dvema močnima udarcema v razbeljeno železo povedal, kakšen je bil včasih delovni dan. Za doživetje prave kovačnice pa smo kot darilo vsi prejeli enkratno primerek žeblja.

Slavo je bilo žalostno: vodič Mežek se je odpravil proti svojemu domu na eno, mi pa na drugo stran. Tako je vedno, človeku je lepo, poslušna, gleda, uživa, potem pa, meni nič, tebi nič, je že znova na cesti, tokrat v drugi smeri, vrača se domov in

v nov delovni teden, nova izkušnja pa ostaja mrtva črka na papirju. Ostaja le upanje, da bodo vsaj fotografije ponudile vpogled v del tistega, kar smo videli, in da bodo posnetki oz. DVD pričarali lepote Gorenjske tako, kot smo jo sami doživeli.

Prevod Marjana Mirković



Pri spomeniku Prešernu. Foto: P. Aničić

## 20. november SLOMAK, srečanje z vodstvom RTV Ljubljana

Predsednik Sveta RTV Slovenija Stane Granda je s sodelavci sprejel delegacijo Slovenske manjšinske koordinacije SLOMAK, ki jo je vodil predsednik Rudi Pavšič. Na prvem srečanju so predstavniki iz zamejstva okvirno spregovorili o vlogi medijev v obmejnem prostoru, o katerem bi bilo po njihovem mnenju treba povečati obseg spremljanja. Kot je bilo med drugim dogovorjeno, bo SLOMAK v prihodnje sooblikoval poročanje o tem področju. Predstavniki s Hrvaške Darko Šonc je na seji izpostavil tudi vprašanje možnosti spremljanja programov slovenske radiotelevizije na območju

obmejnih županij, na kar je v minulih dveh letih večkrat opozoril tudi Svet slovenske narodne manjšine Primorsko-goranske županije. Darko Šonc v dopisu, ki ga je pred tem poslal na sedež RTV, med drugim poudarja, da je za obstoj tako slovenske manjšinske skupnosti na Hrvaškem enako kot hrvaške v Sloveniji izjemnega pomena, da se njuno delovanje spremlja v rednih dvojezičnih manjšinskih oddajah, ustvarjenih v okviru sodelovanja z javno hrvaško medijsko hišo, HRT.

Predhodne razprave o teh zanimivih vprašanjih na ravni slovenskih organizacij na Hrvaškem ni bilo.

M. M.

## 20.–25. november Svetovni dnevi slovenske literature

V okviru projekta Svetovni dnevi slovenske literature je 38 slovenskih pesnikov, pisateljev in dramatikov domače ustvarjanje predstavilo v tujini. Slovenski literati so obiskali tuje univerze, na katerih poučujejo slovenščino. Na tujih univerzah so učitelji slovenščine s svojimi študenti in skupaj z avtorji ter slovenskimi diplomatsko-konzularnimi predstavništvi organizirali literarne večere, branja, srečanja s študenti in projekcije filmov, že do projekta pa prevajali dela posameznih avtorjev. Izšla je tudi posebna publikacija – almanah Svetovni dnevi slovenske literature. Več: [www.rtv slo.si](http://www.rtv slo.si), [www.centerslo.net](http://www.centerslo.net)

M. M.

**23. november**  
**Galerija Raj, Trsat**  
**Marija Braut, Podobe umetnikov,**  
**razstava fotografij**

V trsatski galeriji Raj na Reki, katere lastnik je umetniški fotograf Karlo Dragan Došen, dolgoletni član in pevec KPD Bazovica, je bila odprta zanimiva razstava fotografij z naslovom Podobe umetnikov, posnete v obdobju od leta 1968 do začetka devetdesetih let.

Avtorica je znana fotografinja Marija Braut, ki je po mnenju mnogih prava legenda hrvaške fotografije. Rodila se je v Celju leta 1929, od 1941. pa živi v Zagrebu, katerega črno-beli posnetki ulic in vsakodnevnih prizorov zavzemajo posebno mesto v njenem prepoznavnem opusu. Kot učenka Toše Dabca se je prvič samostojno predstavila leta 1969 v Galeriji študentskega centra. Sledilo je več kot sto samostojnih in številne skupinske razstave na Hrvaškem in v tujini; še danes sodeluje pri različnih publikacijah, za svoje delo pa je prejela številne nagrade.

M. M.



Katalog razstave Marije Braut

**23. november**  
**Dan Rudolfa Maistra**  
**Lenart, državna slovesnost**

Dan Rudolfa Maistra se praznuje v spomin na prevzem vojaške oblasti v Mariboru in je praznik predvsem Štajercev in Korošcev, kajti 23. november 1918 je bil ključnega pomena za potek slovenske severne meje in usodo Maribora.

Na državni slovesnosti je bil slavnostni govornik predsednik Državnega zbora RS France Cukjati, med udeleženci proslave pa so bili tudi premier Janez Janša, nekateri ministri in poslanci ter nekdanji predsednik RS Milan Kučan.

**25. november**  
**Tod sekla bridka bodo jekla,**  
**predstavitev knjige o Soški fronti**  
**Slovenski dom KPD Bazovica**



V sodelovanju z zvezo kulturnih društev Ilirska Bistrica je v klubski sobi potekal odmeven in zanimiv večer, na katerem je Rudi Šimac predstavil svojo novo knjigo o soški fronti, Kako se je začelo na Soči 1915 in končalo 1918, v kateri združuje breginjske in druge pripovedi o prvi svetovni vojni. To je njegova druga knjiga na to temo, o njej pa je obširneje spregovoril v pogovoru z novinarjem Primorskih novic Tomom Šajnom. Nastop je z doživetim branjem odlomkov obogatil Franc Gombač, popestril pa ogled dokumentarnega filma *Tod sekla bridka bodo jekla* TV Slovenija.

Večer, ki so ga napovedali Gregorčičevi verzi, pa je bil posvečen tudi goriškemu slavčku ob 100. obletnici njegove smrti.

Rudi Šimac je med drugim povedal, da je veliko zanimanje za prvo knjigo, po kateri je bil posnet film, botrovalo novim spominom in nastanku druge, v kateri, kot pravi, "skozi spomine pelje svoje hribovce od zlatih cesarjevih časov prek časa vojne do italijanske okupacije", a ob obilici gradiva piše že tretjo knjigo o Soški fronti. Večer je sklenil ogled filma *Tod sekla bridka bodo jekla* RTV Slovenija v režiji Marijana Frankoviča, posnet po knjigi. Izredno zadovoljni obiskovalci, ki jih je pozdravil tudi predsednik Zveze kulturnih društev Ilirska Bistrica Saša Boštjančič, pa so Rudiju Šimcu iskreno čestitali z željo po vnovičnem srečanju ob tretji knjigi.



Rudi Šimac in Tomo Šajn. Foto: M. M.

### 100 let od smrti Simona Gregorčiča



24. novembra je minilo 100 let od smrti Simona Gregorčiča. V pesnikovem rojstnem kraju Vrsno pod Krnom so muzejsko zbirko uredili že pred štirimi desetletji, Tolminski muzej in kobariška občina pa sta se odločila, da spominski muzej prenovita. Postavitev je v pritličju okrepila nova grafična predstavitev pesnikovega rodu z rodovnikom po materini in očetovi strani. V prvem nadstropju so

predstavljeni pesnikovo življenje in zgodovinski dogodki, ki so zaznamovali obdobje, v katerem je živel in ustvarjal, k boljši predstavitvi pa so veliko prispevali tudi nekateri posamezniki, ki so muzeju poklonili slike, knjige in nekatere predmete.

Leta 1844 rojenega Gregorčiča je doletela usoda, s katero so se morali sprijazniti številni bistri slovenski fantje. Zaradi slabega gmotnega položaja njegove družine mu je bil dosegljiv le študij bogoslovja. Ta pa mu ni zagotovil delovnega mesta, ki bi ga osrečilo. Kot kaplan v Kobaridu se je namreč Gregorčič zaljubil v Dragojilo Milek, ki pa zanj kot duhovnika seveda ni bila dostopna. Dekle je tako postalo izvor njegove razklanosti med duhovniškim poslanstvom in posvetnim življenjem, to pa je izrazila tudi njegova poezija, ki je obsegala tudi ljubezenske pesmi.

Svojo poezijo je Gregorčič objavil v štirih zvezkih Poezij. Največji uspeh so doživele Poezije 1, ki so izšle leta 1882 in izzvale veliko navdušenje zlasti liberalnih kritikov. Gregorčičeve ljubezenske, domovinske, pripovedne in življenjske izpovedne pesmi so namreč izražale tudi njegove življenjske nazore. Veljal je za narodno zelo zavednega in tudi v političnih pogledih naprednega literata. Najbolj znane Gregorčičeve pesmi so Soči, Človeka nikar!, V pepelnici noči, Oj z Bogom, ti planinski svet!, Lovorika na grob možu, sledi njihovega sloga in izbora motivov pa lahko zasledimo tudi v poeziji Gregorčičevih sodobnikov – omenimo naj Josipa Pagliaruzziya in Antona Funtka –

na katerih ustvarjanje je Gregorčič močno vplival. Več: [www.nuk.si](http://www.nuk.si), [www.rtv slo.si](http://www.rtv slo.si).



Vrsno, rojstna hiša pesnika Gregorčiča.  
Foto: [www.rtv slo.si](http://www.rtv slo.si)

## 25. november Dom kulture, Kamnik Srečanje klap

### Klapa Sklad nastopila v Sloveniji

Klapa Sklad, katere pevci – med njimi sta tudi član slovenskega manjšinskega sveta na županijski ravni Dalibor Udovič in Janko Grudenič, vnuk znane članice društva slikarke Ljudmile Ličen – redno vadijo v prostorih Slovenskega doma KPD Bazovica, s svojimi nastopi pogosto obogati tudi najrazličnejše prireditve v društvu. Novembra se je klapa s svojim ubranim petjem uspešno predstavila tudi na pevskem srečanju v Kamniku.

## **Marijana Košuta: Klapa Sklad**

Staro srednjeveško mesto Kamnik, položeno ob vznožje zelenih planin, mesto z dušo in zgodovino, je bilo 25. novembra gostitelj 2. srečanja klap, za katerega je vladalo izjemno veliko zanimanje. Prav zato je organizator srečanja, klapa Mali grad iz Kamnika, letos v istem dnevu priredila dva koncerta, za katera so bile vstopnice razprodane že prvega dne. Na srečanju, ki je bilo v Domu kulture Kamnik, so nastopile naslednje klape: Gusarica iz Komiže, Sklad iz Bakra, moška klapa "Kastav", Kamik iz Kostrene in gostitelji, klapa Mali grad iz Kamnika.

Z veseljem lahko omenimo, da klapa Sklad enkrat tedensko prepeva oz. vadi v društvenih prostorih KPD Bazovica na Reki. Z nastopi po Hrvaškem in v tujini so s svojo pesmijo doslej že večkrat razveselili številno občinstvo in nekatere tudi prvič seznanili s klapsko pesmijo. Do zdaj je klapa nekajkrat nastopila tudi skupaj z MePz Bazovica na gostovanjih v Sloveniji in Hrvaškem.

Danes klapa Sklad šteje 11 članov; ob strokovnem vodstvu znanega in dolgoletnega pevca klapskega prepevanja Darka Majstorovića so to Dalibor Udovič, Edgar Rupena, Franko Papić, Fredi Peranić, Damir Donadić, Mario Mendekić, Tomislav Štefanić, Ivo Bogović in Edgar Rupena.

Ker o njih največ povedo nastopi, te pa med drugim ocenjujejo tudi z nagradami, naj med njimi omenim le najnovejšo, to je nagrada za

osvojeno drugo mesto na večeru debitantov, ki je v okviru omiškega festivala potekal sredi junija v Bolu na Braču.



Klapa Sklad, iz arhiva pevcev

## **26. november Predstavitvev zgoščenke ljudskih pevk Gabrški cvet Kulturni dom Gaberke**

### **Svoje vtise iz Gaberk je zapisala tudi Dragica Rizman: Srečanje v Gaberkah**

Gaberke so vas med Šoštanjem in Velenjem, v lepem predelu Štajerske. Povabljeni smo bili na predstavitev prve zgoščenke, ki jo je posnela skupina ljudskih pevk Gabrški cvet.

Ob šestih zjutraj smo se odpeljali z Reke proti Sloveniji in po nekaj urah vožnje iz meglene in oblačne Reke prispeli v Velenje. Tam nas je navdušilo lepo in toplo vreme, sprejeli pa prijazni krajani Gaberk. Pristrčno smo se pozdravili, se v hotelu Paka okrepili in malo zapeli ter si ogledali Velenje: mimo spomenika Josipa Broza v prelepem parku v središču



mesta smo se odpravili v grad, kjer je muzej, odprte pa so tudi zanimive razstave. Zatem smo si ogledali črno hišo, Kavčnikovo domačijo, ki stoji v gozdu, nekaj kilometrov stran od Velenja. Njena značilnost je v tem, da ima samo eno veliko sobo, v kateri so kuhali, jedli, spali, opravljali obrtniška dela in pri odprtem ognju sušili meso. Hiša sploh ni imela dimnika. V preostalih, veliko manjših prostorih, so pripravljali zdravilna zelišča, ki so jih gojili v svojem vrtu. Hiša je dobila status evropskega kulturnega spomenika. Zaradi obilice zanimivosti nam ni ostalo dosti časa za kosilo, ki smo ga skupaj z gostoljubnimi domačini imeli v hotelu Paka. Od tam smo odhiteli proti Gaberkam in v vasi se je ponovil prisrčen sprejem, tokrat z mladim harmonikarjem, ki nas je prijetno presenetil s prijetnimi melodijami. Na hitro smo se preoblekli, imeli kratko vajo in že smo se znašli na odru. Zapeli smo pet pesmi. Sam nastop je popestrila Boža Grlica, ki je z lepo sestavljeno konferanso napovedala vsako pesem posebej. Potrpljenju in vztrajnosti maestra Franja Bravdice gre zahvala, da smo še enkrat dokazali kakovost petja našega zbora. Po koncertu smo bili nagrajeni z velikim in dolгим aplavzom, kar nam je potrdilo, da smo dobrodošli gostje, pa tudi, da dobro pojemo. Seveda nismo bili sami, nastopilo je več skupin in veselih glasbenikov. Na koncu je sledil zabavni del večera z dobrim razpoloženjem in plesom.

V Gaberkah sta nas resnično prijetno presenetila gostoljuben in prisrčen sprejem, obisk pa

smo sklenili z dobrimi željami in obljubo o vnovičnem snidenju na Reki februarja prihodnje leto ter seveda s pesmijo.



Z obiska v Gaberkah



Predstavitve zgoščenke



S sprehoda, zakonca Rizman

**29. november**

**Svet slovenske narodne manjšine  
Reke, seja  
Svet slovenske narodne manjšine  
PGŽ, seja  
Klubska soba KPD Bazovica**

Na ločeni seji sta se sešla svet slovenske narodne manjšine mesta in županije. Člani so sprejeli načrt za prihodnje leto, v katerem ima v svetu za Reko posebno mesto sodelovanje z mediji in vključitev mlade generacije v spremljanje dejavnosti.

Svet na županijski ravni pa je med prednostne naloge - polegpodpore raziskovanja slovenstva - uvrstil prizadevanja za povečanje števila štipendij potomcem slovenskega rodu, zagotovitev možnosti za spremljanje programa slovenskega radia in televizije na obmejnem območju in razvoj čezmejnega sodelovanja v okviru projektov iz evropskih sredstev, zavzeli pa se bodo tudi za prožnejši pristop pri reševanju prošenj za sprejem v slovensko državljanstvo.



Po seji sveta na županijski ravni.

Foto: M. M.

**DOGODKI DECEMBER**

**2. december**

**Srečanje pevskih zborov  
Kulturni dom Dolsko, Slovenija  
MePZ KPD Bazovica, zborovodja  
Franjo Bravdica**

Mešani pevski zbor KPD Bazovica je že tretje leto zapored prejel povabilo na srečanje pevskih zborov v Dolskem, posvečeno rojstvu pesnika Franceta Prešerna in glasbeniku Juriju Flajšmanu, zaslužnemu za razvoj zborovskega petja.



**Dragica Rizman: Nastop v Dolu  
pri Ljubljani 2006**

Že tretje leto smo se z zadovoljstvom odzvali povabilu na to srečanje, ki je tokrat potekalo v počastitev rojstva največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna in glasbenika Jurija Flajšmana, ki je veliko prispeval k razvoju zborovskega petja.

Zbrali smo se ob enih popoldne na železniški postaji in z Reke, spet meglene in deževne, z avtobusom odpotovali proti Ljubljani. Tokrat smo se brez večjih težav naenkrat

znašli v Dolskem, kjer nas je z veselim obrazom dočakal uspešni kulturnik, nam že dobro znani predsednik tamkajšnjega Sklada za kulturne dejavnosti France Gorišek. Znova so nas pogostili v Vegovem hramu, kjer so nas z veseljem sprejeli tudi drugi domačini. Ob obilnem kosilu smo izmenjali prve vtise, seveda pa je kmalu zatem sledil odhod v Kulturni dom, kjer je bilo vse pripravljeno za slovesnost. Ko smo tokrat vstopili v njihove prostore, se skoraj nismo znašli, saj se je vse lesketalo v novem blišču. V lepi in obnovljeni sobi smo imeli dokaj zahtevno vajo, pa tako spet nismo mogli spremljati programa lepih pesmi in napevov drugih zborov.

Sam nastop ni tekmovalnega značaja, a v sebi smo se vseeno primerjali z drugimi. Nastopili smo predzadnji in na sporedu smo imeli štiri pesmi, med drugim Prešernovo Strunam, a po nastopu smo ugotovili, da je za nas prezahtevna, čeprav smo jo odpeli brez napak. Zapeli smo tudi Triglav Jurija Flajšmana in zanj prejeli dolg aplavz, tako kot tudi za preostali dve pesmi. Seveda nismo več tako mladi in nas veseli tako stališče občinstva. Po koncertu so spet pripravili pravo pojedino za nastopajoče. Člani vseh zborov smo se znašli skupaj in iz vsega srca veselo zapeli. Seveda vse, kar je lepo, hitro mine, pa smo se kmalu morali posloviti, saj nas je čakal še dolga pot do doma.

Kot po navadi se je od nas tudi tokrat še v avtobusu prišel posloviti France Gorišek, se zahvalil za udeležbo in zaželel srečno pot.



MePZ KPD Bazovica,  
zborovodja Franjo Bravdica

**2. december**

**Galerija Zvonimir, Baška**  
**Darko Mohar: Cerkve in kapele v dolini Baške (Crikve i kapele va baščanskoj dolini), predavanje**

Vodja planinske skupine Darko Mohar je v galeriji Zvonimir v Baški na otoku Krku pripravil zanimiv večer. Kot strasten sprehajalec po otoku Krku, zlasti v okolici Baške, kjer pogosto preživlja prosti čas, je obiskovalcem predstavil izbor svojih fotografij cerkva in kapel. Obiskovalci so bili izjemno prijetno presenečeni, upajmo, da bo predavanje ponovil tudi v društvu.



S predavanja. Arhiv D. M.



Razvaline Sv. Nikole pri Baski. Arhiv D. M.

### 3. december

#### **Darko Mohar: Izlet na Veliki Planik v Čičariji** **Planinska skupina**

Kljub zelo slabemu vremenu se je na Poklonu na Učki le zbralo nekaj članov planinske skupine, ki so se nameravali povzpeti na Planik, najvišji vrh Čičarije. Vreme je bilo izredno slabo, zelo gosta megla je zakrila razglede, začel je padati dež in zapihal je oster jugovzhodni veter. Kljub temu so planinci poskusili osvojiti vrh, vendar so se morali zaradi vremenskih razmer obrniti proti domu. Veselega razpoloženja pa ni mogel uničiti noben dež ali kaj podobnega, tako da bo tudi ta izlet ostal v prijetnem spominu. Na koncu so nekateri malo težje prenesli ovinke do Reke, a se je vse skupaj le srečno izteklo.

### 5. december

#### **Mednarodni dan prostovoljcev**

Organizacija združenih narodov je mednarodni dan prostovoljcev razglasila leta 1985. Vlade, OZN in organizacije civilne družbe po vsem svetu od tedaj vsako leto organizirajo individualne in skupne akcije, da bi na lokalni, nacionalni

in mednarodni ravni opozorili na dejavnosti in korist prostovoljnega dela in prostovoljcev.

Naj naša čestitka ob tej priložnosti velja vsem požrtvovalnim in zagnanim posameznikom, ki so pri podelitvah priznanj in pohval pogosto neimenovani in ostajajo ob strani, a s svojim trudom in prostovoljnim delom prispevajo dragocen delež v dejavnostih najrazličnejših društev in organizacij, med njimi tudi iz vrst narodnih manjšin.

### 5. december

#### **Miklavževanje**

#### **OŠ Pečine**

#### **Slovenski dom KPD Bazovica**

#### **Program in izvedba: Alojz Usenik**



Miklavž v režiji in izvedbi Alojza Usenika je najprej obiskal učence slovenskega pouka na OŠ Pečine. Prisrčen prvi skupni nastop najmlajših na prireditvi je razveselil starše in ravnateljico Ireno Margan, ki pouk vodi in zanj prejema vse pohvale, slovenščine pa se želi učiti tudi čedalje več staršev.

Miklavž se je zatem odpravil do dvorane Slovenskega doma, kjer so se po več letih znova zbrali številni

malčki. Odmeven večer, ki je požel več pohval, je v celoti uprizoril neutrudni Alojz Usenik, ki je poskrbel tudi za spremstvo (Vlado Biljčević), in s svojim pripravljenim nastopom znova navdušil staro in mlado. Darila društva je prejelo več kot trideset malčkov, v krajšem programu pa so se z recitacijami iz nepozabnih Župančičevih Mehurčkov prvič predstavili tudi najmlajši, ki obiskujejo bralne urice v organizaciji Sveta slovenske narodne manjšine Primorsko-goranske županije. Z veliko veselja in volje jih vodi Jasna Zazijal Marušić, ki je priložnost izrabila še za poziv staršem, babicam in dedkom in jih na kratko seznanila z bralnimi uricami, zvestim malim obiskovalcem pa napovedala izlet v Ljubljano.



Miklavž na OŠ Pečine. Foto: Sluga



Miron

## Bralne urice na odru:



Ira



Nikolina



Arian

**9. december**

**Anton Tomaž Linhart, imenitnik evropejski**

**Ob 250. obletnici rojstva Antona Tomaža Linharta**

V letu 2006 je minilo četr tisočletja od rojstva Antona Tomaža Linharta, avtorja ponarodelih Micke in Matička ter prve znanstvenokritične zgodovine Slovencev. Dramatik, zgodovinar, pesnik, prevajalec, gledališčnik, pedagog, škofijski arhivar, protokolist pri kresiji, šolski nadzornik, tajnik deželnih stanov, gubernijski tajnik, snovalec načrta za ustanovitev javne znanstvene knjižnice v Ljubljani, član Zoisovega razsvetljenskega kroga, član Academie operosorum, član Kranjske kmetijske družbe, cistercijan, verjetno tudi prostožidar – vse to in še kaj se skriva za podobo s silhuete. Njegovodelovanjenatakoraznolikih področjih je skušala osvetliti tudi razstava, na kateri je bilo spomladi 2006 na ogled gradivo, ki ga hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani.

Vrhunec prireditvev, posvečenih Linhartu, je razstava v Muzeju radovljiške občine v sodelovanju s Slovenskim gledališkim muzejem. Razstavo Anton Tomaž Linhart, imenitnik evropejski, ki je nastala na osnovi približno 600 strani debelega zbornika, v katerem so znani Slovenci zapisali svoj pogled na pomen Linhartovega dela za Slovence. Tematski sklopi nosijo imena Svet in dom, Zrela doba in Linhart živi dalje. Več: [www.nuk.si](http://www.nuk.si), [www.muzeji-radovljica.si](http://www.muzeji-radovljica.si).



Anton Tomaž Linhart, podoba s silhuete.

Foto: [www.nuk.si](http://www.nuk.si)

**11. december**

**Hotel Kvarner, Opatija**

**Zbirka galeristke Gabrijele Kuss, letna razstava**

Galeristka Gabrijela Kuss je letno razstavo slik iz svoje zbirke tokrat predstavila v opatijskem hotelu Kvarner, priložnostni program pa je bil znova slovensko obarvan in organiziran v sodelovanju z neutrudnim gledališčnikom reške Bazovice, Alojzjem Usenikom. Pred večinoma upokojenskim občinstvom je predstavil še vedno aktualen monolog iz Cankarjevega Hlapca Jerneja in zanj požel močan aplavz, z recitacijami v slovenščini pa sta sodelovali še članici dramske skupine Bazovica, Zdenka Jelovčan, ki nam je poslala svoje vtise, in Tanja Fučak.

## **Zdenka Jelovčan: Dramsko-recitatorska skupina KPD Bazovica v Opatiji**

”Naša skupina že vrsto let z veseljem nastopa na letnih razstavah, ki jih za dela iz svoje zbirke zavzeto in uspešno organizira dolgoletna članica KPD Bazovica Gabrijela Knez Kuss - Gabi. Tradicionalno se dogajajo v decembru, običajno v hotelih ali drugih ekskluzivnih prostorih ob obali, od Voloskega in Opatije do Lovrana in Ike. Posebno privlačnost jim poleg samega pogleda na umetniške slike in druge predmete daje posebno, prijetno in prijateljsko ozračje in poznejše druženje nastopajočih z obiskovalci in organizatorji, ob bogati gastronomski ponudbi.

Tokrat smo našo skupino predstavili trije člani: s Tanjo Fućak sva recitali pesmi Opatijca Stojana Trobca-Tota, sicer Gabrijelinega zeta, vodja skupine Alojz Usenik pa je zelo prepričljivo in doživeto podal monolog iz Cankarjevega Hlapca Jerneja in njegove pravice. Poleg nas so nastopili še naslednji umetniki: pianist Goran Puškarić, pevka Marina Ambokadze, baletne pleslke reškega društva Arabeska, Kvartet bratov Bostjančič iz Ilirske Bistrice ter slikarja, Zdravko Gržičić, sicer arhitekt in Gordana Kovač-Ružić.

Razstavo je odprl ravnatelj Državnega arhiva na Reki Goran Crnković in tudi na kratko predstavil ustvarjalce, med gosti pa so bili tudi najvišji predstavniki židovske skupnosti iz Trsta in stalni gost na letnih razstavah, znani hrvaški skladatelj, Opatijec

maestro Ljubo Kuntarić. Ob tej priložnosti so predstavili še zbirko otroške poezije Dva in dva so 5 avtorja Stojana Trobca –Tota, šaljive, tople in otroško prijetne s simpatičnim sporočilom: bodi dober, pomagaj, če le moreš, in to v pravem trenutku!

Po izredno prijetnem večeru v razkošnem in predprazničnem okolju hotela Kvarner smo se poslovili z najlepšimi željami, organizatorici in vsem navzočim zaželeli srečo ter se dogovorili, da se znova srečamo čez leto dni! Po več kot desetletju so ti nastopi tudi za nas postali tradicionalni.”



Goran Crnković in Gabrijela Knez-Kuss

## **12. december Slovenski dom, Zagreb Koordinacija svetov in predstavnikov slovenske narodne manjšine RH**

Vodilni člani svetov in predstavniki slovenske narodne manjšine na Hrvaškem so se sešli na prvem srečanju po ustanovitvi koordinacije marca 2005. Sejo je vodil predsednik Darko Šonc in predstavil spremembe zakonodaje za volitve v lokalni in regionalni samoupravi,

ki urejajo tudi volitve za svete, ter spregovoril o potrebi povezovanja s Slovenci na območjih, kjer imajo pravico do svetov in predstavnikov, a je še niso izrabili. V razpravi, ki je pokazala velike razlike v odnosu lokalnih oblasti do svetov – najboljše razmere so v Istri – je bil znova izpostavljen tudi problem pomanjkanja informacij v medijih; tu znova prednjačita Istrska in Primorsko-goranska županija. Na dnevnem redu je bil tudi predlog o zastavi in himni slovenske skupnosti na Hrvaškem, o tem pa bodo posamezni sveti razpravljali na prihodnjih sejah. Na pobudo slovenskega manjšinskega sveta Primorsko-goranske županije so bile ob koncu seje med prednostne teme Koordinacije uvrščene še podpora pobudi o institucionalno zastavljenem raziskovanju slovenstva na Hrvaškem, zagotavljanje večjega števila štipendij potomcem slovenskega rodu, spremljanje programa slovenskega radia in televizije na območju ob meji in v Istri, odprava nejasnih meril pri reševanju prošenj za državljanstvo in priprava za projekte iz sredstva evropskih skladov.

M. M.



Seje so se udeležili vsi predstavniki.

## 12. december

V Slovenskem domu v Zagrebu je potekal sprejem ob dnevu samostojnosti in enotnosti. Navzoče je ob tej priložnosti pozdravil slovenski veleposlanik na Hrvaškem dr. Milan Orožen Adamič in med drugim izrazil optimizem glede reševanja težav v odnosih med državama. Pozdravne besede je izrekel tudi predsednik Slovenskega doma Darko Šonc. Sprejema so se udeležili tudi člani večine društev in svetov in priložnost znova izrabili za vrsto dogovorov in izmenjavo izkušenj.



Marija Langer in Katarina Gradič-Režen



Poznanstvo iz sindikatov,  
Frančiška in Darja. Vse Foto: M. M.





Vinko Žibert in veleposlanik dr. Milan Orožen Adamič

**15. december, 19.00:**  
**Slovenski dom KPD Bazovica**  
**Dan samostojnosti in enotnosti RS**  
**100. obletnica smrti goriškega**  
**slavčka**

### Decembrskim praznikom naproti

Na zaključni prireditvi so nastopajoči počastili Dan samostojnosti in enotnosti RS, novoletne in božične praznike in tudi spomin na Simona Gregorčiča, ob 100. obletnici pesnikove smrti. Predsednik društva Vitomir Vitaz je v krajšem nagovoru omenil vlogo praznika, tajnica Marijana Košuta, ki je program vodila, pa poudarila pomen goriškega slavčka. Večer je izpolnil nastop vseh skupin: koncert mešanega pevskega zbora pod vodstvom Franja Bravdice je povezovala Boža Grlica; nastopili so mladi plesalci, zapela je še klapa Sklad, dramska skupina pa je uprizorila krajšo veseloigro z naslovom *Ženske na trosedu*, ki jo je na besedilo reškega novinarja Eda Stojčiča režiral vodja Alojz Usenik.

M.M.



*Ženske na trosedu*



Boža Grlica je povezovala nastop zbora



Veronika Bogdanović in Sonja Kern-Svoboda



Najstarejša članica društva Marija Čekada  
 Vse foto: M.M.



Na prireditvi tudi Tanja Bobinac iz Lovrana. Foto: M.M.

## Dan samostojnosti in enotnosti RS

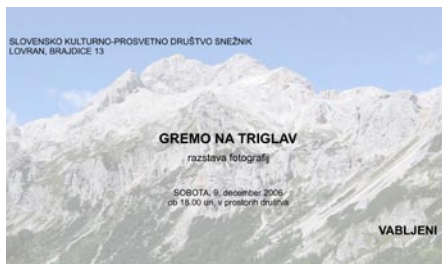
Dan samostojnosti in enotnosti 26. decembra je državni praznik in dela prost dan. Ta dan Slovenija praznuje razglasitev rezultatov plebiscita 26. decembra 1990 (plebiscit je potekal 23. decembra 1990), na katerem je od 93,2 odstotka udeleženih volivcev na vprašanje »Ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država?« okoli 95 odstotkov odgovorilo pritrdilno (tj. 88,5 odstotka vseh volivcev), s čimer se je začela osamosvojitve Slovenije. Do septembra 2005 se je praznik imenoval le dan samostojnosti, s spremembo Zakona o praznikih in dela prostih dnevih pa so ga dopolnili z in enotnosti, saj naj bi ta dan Slovenci pokazali največ enotnosti v svoji zgodovini. Več : <http://sl.wikipedia.org>, [www.rtv slo.si](http://www.rtv slo.si)

M. M.

## 16. december SKD Snežnik, Lovran

Na rednem letnem srečanju se je zbralo več kot šestdeset obiskovalcev. Pozdravil jih je

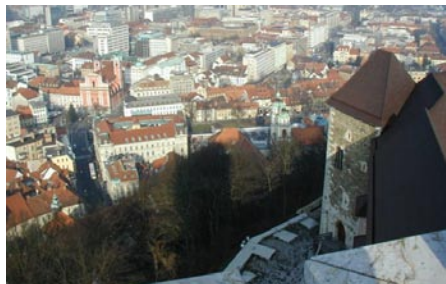
predsednik društva Vasja Simonič in napovedal izid prve številke glasila Liburnijska priloga, zatem pa odprl razstavo fotografij z naslovom Gremo na Triglav. V kulturnem programu so nastopili pevci klape Lovor pod vodstvom Franja Bravdice. Več v Pismu iz Liburnije.



## 16. december Izlet v Ljubljano OŠ Pečine Bralne urice

Učenci slovenskega jezika na reški osnovni šoli Pečine in obiskovalci bralnih uric slovenskega manjšinskega sveta na županijski ravni so decembrsko soboto preživeli v Ljubljani. Izlet je bil organiziran v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo, udeležence pa sta spremljali voditeljici obeh skupin, Irena Margan in Jasna Zazijal Marušič. Ogledali so si ljubljanski grad in virtualno predstavitev ljubljanskih trgov skozi stoletja, se sprehodili po praznično okrašeni slovenski prestolnici in kupili šopek telohov, popoldan pa namenili zanimivim zbirkam Slovenskega etnografskega muzeja.

J. Z. M.



Ljubljana, pogled z gradu.

Foto: Jasna Zazijal Marušić



Skupinski posnetek za spomin.

Foto: Jasna Zazijal Marušić



Pri spomeniku Prešernu.

Foto: Jasna Zazijal Marušić

**19. december**  
**Študij farmacije v Ljubljani,**  
**predstavitev**  
**Dr. Janja Marc**

Izredna profesorica na ljubljanski fakulteti za farmacijo dr. Janja Marc s katedre za klinično biokemijo se

je med enomesečnim bivanjem na Reki v okviru študijske izmenjave v sodelovanju z reško medicinsko fakulteto prijazno odzvala na povabilo Sveta slovenske narodne manjšine Primorsko-goranske županije in pripravila srečanje s srednješolci in starši. Seznanila jih je s splošnimi pogoji za vpis, posebej pa z izčrpno in zanimivo predstavitevijo študija na ljubljanski fakulteti za farmacijo in ob tem na kratko omenila tudi načrtovane reforme. Sprva predvideno krajše srečanje je potekalo kar dobri dve uri, gostja pa je potrpežljivo odgovarjala na številna vprašanja navzočih.

M. M.



Dr. Janja Marc. Foto: [www.ffa-lj.si](http://www.ffa-lj.si)

**22. december**  
**Hrvaški kulturni dom na Sušaku**  
**Novoletni sprejem Primorsko-goranske županije**

Novoletnih sprejemov pri mestnih in županijskih oblasteh so se tudi letos udeležili predstavniki svetov slovenske narodne manjšine. Na

županijski slovesnosti so med drugimi posebej pozdravili tudi predstavnike narodnih manjšin, ki so znova izkoristili redko priložnost za medsebojno srečanje in se dogovorili za skupen obisk osmih manjšinskih svetov in dveh predstavnikov na županiji v začetku 2007 v upanju, da jim bo tako morda uspelo, da se končno skliče prva seja pristojne županijske komisije.

V imenu slovenskega sveta na županijski ravni se je sprejema udeležila urednica Kažipotja in priložnost izrabila za srečanje z opatijskim županom dr. Amirjem Muzurjem in načelnikom občine Klana Ivanom Šnajderjem. Napovedala jima je predstavitev sveta v Opatiji in Klani, mestu in občini, kjer so bile 2003 oz. 2004 razpisane volitve za svet slovenske narodne manjšine, a kandidatov ni bilo. Napovedana predstavitev naj bi pomenila prvi korak pri obveščanju in povezovanju Slovencev v županiji.

M. M.



## NAPOVED JANUAR

### 7. januar Izlet v Istro Planinska skupina

Planinci bodo na letošnji prvi izlet krenili v Istro. Cilj je obiskati najmanjše mesto na svetu – Hum ter prehoditi stezo od Huma do Svetega Ivana pri Buzetu.

### 20. januar, 11.00 Slovenski dom KPD Bazovica Bralne urice

Vsako drugo soboto v mesecu se bodo tudi v 2007 nadaljevale bralne urice. Vodi jih Jasna Zazijal Marušić in napoveduje ogled slovenskih otroških filmov, z mladimi obiskovalci pa se pripravlja tudi na nastop ob kulturnem prazniku.

### 27. januar, 19.00 Slovenski dom KPD Bazovica Pevska skupina Studenec, Pivka MePZ KPD Bazovica

Pevska skupina Studenec iz Pivke bo skupaj z zborom društva nastopila na koncertu v dvorani Slovenskega doma.

### LETO 2006 Darko Mohar Planinska skupina KPD Bazovica, poročilo

Planinska skupina je v letu 2006 ohranila članstvo, približno 50 članov. Izletov in drugih dejavnosti se udeležuje od deset do štirideset članov. Sestanki so redni, ob torkih zvečer ob 20. uri v klubski sobi, ko si najpogosteje ogledujemo fotografije in filme s pohodov.

Načrt za 2006 smo uresničili skoraj v celoti, manjša odstopanja so bila pri organizaciji izletov, zaradi zdravstvenih razlogov je bilo manj predavanj, kot smo predvidevali.

Pripravili smo štiri javna predavanja planinske, potopisne in naravoslovne tematike: Čudoviti svet Zgornje Pivke avtorja Hinka Poročnika, gorskega reševalca iz Ilirske Bistrice; Planinska skupina KPD Bazovica v l. 2005 Darka Moharja, Jemen avtorja Lojzeta Abrama iz tržaškega SPD Trst ter Jesenske gobe naših krajev (v hrvaščini), avtorja Predraga Grubišića iz reškega gobarskega društva Ožujka. Organizirali smo samo eno razstavo z naslovom Slike, olja na platnu akademskega slikarja Zvonka Ostojića iz Kaknja.

Sodelovali smo na treh planinskih pohodih: na zimskem pohodu na Viševico (organizacija PD Strilež iz Crikvenice), na pohodu Bazoviški junaki (organizacija SPD Sloga iz Bazovice, Italija) in na Javornik nad Črnim Vrhom nad Idrijo (skupaj z reškimi društvi: PD Duga, PD Učka in PD Kamenjak).

Sami smo organizirali enajst izletov v Slovenijo in po Hrvaškem: okolica Pazina v Istri, Kamenjak na Rabu, prehodili smo pot od Stare Baške čez Bracol v Baško na Krku, Čaven, Kolovratske stijene, Planina pri Jezeru z vzponom na Malo Tičarico in Pršivec (tri dni), Krvavec z vzponom na Vrh Korena, Mali Rajinac v Velebitu, Kiza in Ravni Dabar v Srednjem Velebitu, Blegoš, Snježnik in Planik v Čičariji. Odpovedan je bil samo en izlet, nekajkrat pa smo zaradi vremena ali slabega odziva spremenili cilj izleta.

V letu 2006 kot krono delovanja lahko štejemo dva dogodka: dali smo pobudo in v sodelovanju s PD Snežnik iz Ilirske Bistrice 23. aprila tam pripravili srečanje slovenskih planinskih in športnih društev iz Italije, Slovenije in Hrvaške. Drugi dogodek pa je organizacija povratnega štiridnevnega obiska prijateljev iz Slovenskega združenja iz Kaknja, ki je potekalo od 24. do 28. maja. Poleg tega smo sodelovali pri planinskem delu manifestacije Črna ovca v Baški in na Srečanju v moji deželi v Bohinju v organizaciji Slovenske izseljenske matice.

Za družabno plat smo poskrbeli s tradicionalnim pustovanjem, piknikom v vrtu Slovenskega doma in planinskim plesom. Planinci smo dvakrat sodelovali tudi pri urejanju vrta in postavljanju ograje ter organizaciji 3. srečanja vseh slovenskih društev na Hrvaškem, katerega gostitelj je bilo letos KPD Bazovica. Z balinarji Novega lista smo organizirali prvi balinarski turnir, na katerem so se naši planinci zelo dobro odrezali in prejeli več medalj in pokalov. Potrudili se bomo, da bi turnir postal tradicionalen in k sodelovanju pritegnil več društev. Omenim naj še ostale akcije: navzoči smo bili na redni skupščini prijateljskega PD Duga z Reke, občnem zboru tržaškega SPD Trst in volilnem občnem zboru PD Snežnik iz Ilirske Bistrice, na katerem sem bil kot član naše planinske skupine izvoljen v upravni odbor društva. Udeležili smo se tudi družabne proslave PD Kamenjak v dvorani Slovenskega doma in odprtja Speleogalerije jamarskega društva Estavela v Kastvu. O dejavnosti

redno poročamo v Kažipotu, na policah knjižnice pa se vrstijo novi naslovi in novi zemljevidi – skupno že več kot 25 naslovov.

Naloga skupine v prihodnjem letu je ohraniti dejavnost na približno enaki ravni kot letos, predvsem pa privabiti več novih aktivnih članov, ker je na tem področju zastoj. V prilogi poročila je načrt za 2007, predvsem seznam izletov, veliko moči pa bomo gotovo porabili za organizacijo proslave ob 60. obletnici društva.

Planinski vodniki bodo o svojem delu napisali posebno poročilo.



Pohod na Viševico 2006. Foto: D. M.

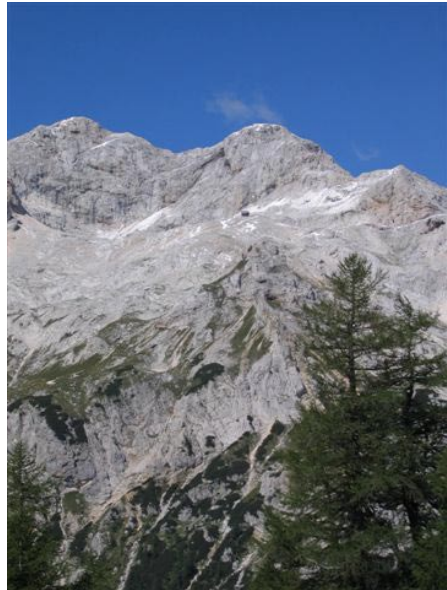
## PISMO IZ LIBURNIJE

### Vasja Simonič: Gremo na Triglav Razstava fotografij

«Slovenci imamo radi gore, med njimi pa ima posebno mesto Triglav, ponos Slovencev, ki ni zaman tudi na slovenskem grbu. Pravijo da bi vsak Slovenec moral vsaj enkrat v življenju obiskati to čudovito goro. Veliko planincev, ne le Slovencev, se je na vrh Triglava povzpelo celo več kot desetkrat

in to ob vseh letnih časih, kar so tudi dokumentirali s fotografskimi posnetki. Da to ne bi ostalo samo v zasebnih zbirkah, smo se v društvu potrudili in med obilico fotografij izbrali najbolj zanimive in jih postavili na ogled.

Razstava je bila zanimiva za vse, ki so že bili na Triglavu, kot spomin na zahteven pohod, pa tudi za tiste, ki najvišjega slovenskega in včasih jugoslovanskega vrha še niso obiskali, so pa dobili spodbudo, da to čimprej storijo in se prepričajo o prelepi naravi. Za vse, ki zaradi let ali zdravja na Triglav več ne morejo, pa je razstava bila priložnost, da vidijo kaj so zamudili. Povabilo „Gremo na Triglav“ velja za vse ljubitelje narave, razstava je odprta še februarja. Vabljeni!»



Gremo na Triglav, razstava

## IZ DRUGIH DRUŠTEV IN SVETOV

### Svet slovenske narodne manjšine Istrske županije Umag

Sestanek Sveta slovenske narodne manjšine Istrske županije 17. novembra je potekal v Umagu, na njem pa so kot člani sodelovali tudi predstavniki svetov iz Pulja in Umaga ter Primorsko-goranske županije.

Klavdija Velimirović, članica sveta, je navzoče seznanila z izčrpnim poročilom o zakonodaji in pravicami narodnih manjšin oz. najpomembnejšimi informacijami z jesenskega seminarja v Peroju, ki se ga je udeležila kot predsednica SKD Istra iz Pulja. Zaradi velikega zanimanja in potrebe po izobraževanju na seminarjih, ki jih vlada sicer organizira, vendar sveti in društva o tem niso pravočasno obveščeni, so v imenu skupne koordinacije svetov na ravni mesta te dni iz Pulja poslali zahtevo na naslove pristojnih ustanov po organizaciji posebnega seminarja, na katerem bi predstavnike vladnih teles, pristojnih za manjšine, obenem seznanili tudi z neuresničevanjem obveznosti lokalnih oblasti.

Svet slovenske narodne manjšine je vzpostavljen in registriran tudi v Umagu, a zaradi različnih vzrokov ne deluje redno, prav tako nima zagotovljenih prostorov. Navzoči člani in drugi rojaki so kot eno prihodnjih nalog poudarili navezavo stikov z lokalnimi oblastmi, pa tudi s Slovenci v krajih, kot sta Grožnjan in Buje, kjer so bile leta 2003 oz. 2004 razpisane volitve

za svete slovenske narodne manjšine, a odziva predvsem zaradi neobveščeni ni bilo. Kar pa je posebej zanimivo – izrazili so tudi željo po ustanovitvi kulturnega društva, za kar so člani iz Pulja ponudili vso podporo, jim posredovali izkušnje in jih povabili na svoja srečanja. Zaenkrat je največ zanimanja za ustanovitev društva v Umagu, kjer se je skupina petdesetih rojakov več let že neformalno srečevala, rečeno pa je, da v okolju, kot je njihovo, kjer se ljudje sporazumevajo v treh jezikih, te potrebe po združevanju niso bile tako izrazite. Kot je dogovorjeno, bo do prihodnje seje pripravljen seznam morebitnih članov za prvo srečanje, društvo Istra iz Pulja pa bo vse zainteresirane rojake z mesečnim biltenom redno obveščalo o dogajanjih v društvu.

Ob koncu srečanja je beseda tekla še o nekaterih aktualnih vprašanjih, kot je pridobitev slovenskega državljanstva ali štipendije za potomce slovenskega rodu ter čezmejnem sodelovanju in seveda o možnostih za spremljanje programa slovenskega radia in televizije.

M. M.



Srečanje v Umagu. Foto: M. M.

## **SKD Labin, prvo javno srečanje**

V polni dvorani Srednje šole Mate Blažine v Labinu je 25. novembra potekalo prvo javno srečanje, ki ga je pripravilo Slovensko kulturno društvo Labin. Kot je povedal predsednik Kristian Stepčić Reisman, so z odzivom zelo zadovoljni, saj so pridobili kar trideset novih članov – skupno jih je tako več kot petdeset –, zainteresiranih predvsem za učenje slovenščine, v načrtu pa so tudi drugi programi. Z nasveti in izkušnjami jim bodo tudi v prihodnje na pomoč priskočili člani puljske Istre, ki so se poleg predstavnikov lokalnih oblasti edini od gostov in društev odzvali povabilu. Predsednica Istre Klavdija Velimirović je zbranim iskreno čestitala, obljubila vso nadaljnjo podporo in na kratko predstavila društvo. Del njegove dejavnosti so navzoči spoznali v priložnostnem kulturnem programu, z nastopom mešanega pevskega zbora SKD Istra pod vodstvom Paole Stermotić in Damijane Šubić Pezdirc z recitacijo pesmi iz zbirke Kraški zvončki.

**Objavljamo prispevek, ki je o dogodku poročal 27. novembra v Glasu Istre:**

### **Robi Selan: Zbrani Labinci slovenskega rodu**

V restavraciji Srednje šole Mate Blažine v Labinu se je v organizaciji tamkajšnjega Slovenskega društva minulo soboto zbralo 60 Labinčanov slovenskega rodu. Po ustanovitvi društva aprila letos smo zagotovili financiranje za prihodnje leto, natisnili izkaznice, obogatili

knjižni fond in se včlanili v Zvezo slovenskih društev na Hrvaškem. V prihodnje bomo pozornost namenili kulturnim projektom, pravi predsednik Kristian Stepčić Reisman.

Kulturno-umetniški program je ob tej priložnosti pripravilo Slovensko kulturno društvo Istra iz Pulja: zbor je zapel več slovenskih narodnih pesmi, predsednica Klavdija Velimirović je predstavila naslove iz založbe društva, pesnica Damijana Šubić Pezdirc pa del svoje poezije iz pesniške zbirke Kraški zvončki. Pridružil se jima je labinski pesnik Valent Vihtelič Zdravči, ki je za nastop izbral pesem Ibis iz zbirke Na poti, napisane v slovenščini.

Navzoče na srečanju je v imenu Istrske županije pozdravil član županijske vlade Vedran Grubišić, pozdrave mestnih oblasti Labin pa je prenesel svetnik Edi Juričić.

Po koncu programa je v članstvo društva Društvo Slovencev Labin pristopilo 30 novih članov.



Prva predstavitev SKD Labin.

Foto: Robi Selan



## SKD Slovenski dom, Zagreb

V zagrebškem Slovenskem domu je 11. decembra 2006 potekal odmeven dogodek: hrvaški predsednik Stjepan Mesić je predstavil 750. predavanje v organizaciji Koordinacije hrvaških društev prijateljstva. Dvorana je bila polna do zadnjega kotička, po besedah podpredsednika društva Franca Straška pa je bilo več kot polovico predavanj - podajali so jih v glavnem veleposlaniki - omenjene Koordinacije v minulem desetletju organiziranih prav v Slovenskem domu.

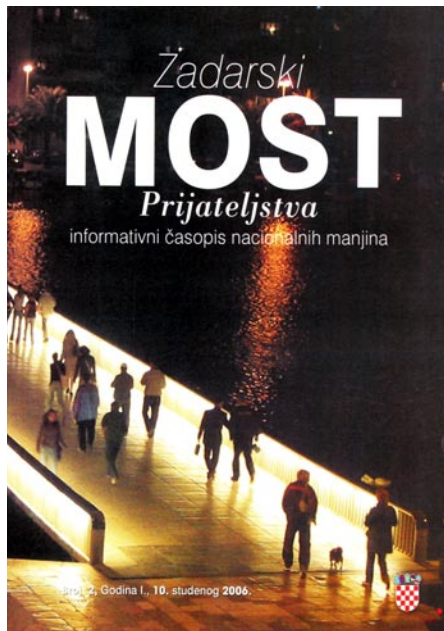
## SKD Lipa, Zadar Zadrski most prijateljstva

V Zadru je izšla druga številka revije Zadrski most prijateljstva, ki predstavlja delovanje svetov in predstavnikov vseh sedmih narodnih manjšin, ki živijo na zadrskem območju: albanske, makedonske, bosanske, srbske, madžarske, italijanske, ki je najbolj delavna, in slovenske manjšine. Revija, katere osrednji cilj je sožitje, obsega rubrike politične, kulturne, gospodarske in družbene vsebine, izhajala pa bo predvidoma štirikrat letno, zaenkrat v hrvaščini.

Slovenska narodna manjšina oz. njena predstavnica Darja Jusup, ki je tudi predsednica SKD Lipa, sodeluje tudi v tej številki, in sicer s prispevkom o Dnevu kulturne različnosti maja 2006 v Zadru in uspešnem nastopu dramske skupine KPD Bazovica, v imenu katere so pod vodstvom Alojza Usenika poleg njega nastopile še Loredana Jurković, Dragica Rizman

ter Maja in Božica Stanković. Glasilo piše tudi o srečanju vseh slovenskih društev v Opatiji septembra 2006 in odmevni predstavitvi oddaje Pod klobukom iz produkcije RTV Slovenija, namenjene Zadru in lutkarju Branku Stojakoviću, dogodku, ki je v organizaciji SKD Lipa potekal v mestni knjižnici.

M. M.



Prizadevanja za sožitje:  
Zadrski most prijateljstva

## NESPREGLEDANO

### Dr. Marija Riman prejemnica državne nagrade Ivana Filipovića

Članica društva Bazovica in obeh slovenskih manjšinskih svetov, Reke in županije, docentka na reški pedagoški in filozofski fakulteti dr. Marija Riman je prejela eno od državnih nagrad Ivana Filipovića za 2005. Odbor za podelitev nagrade

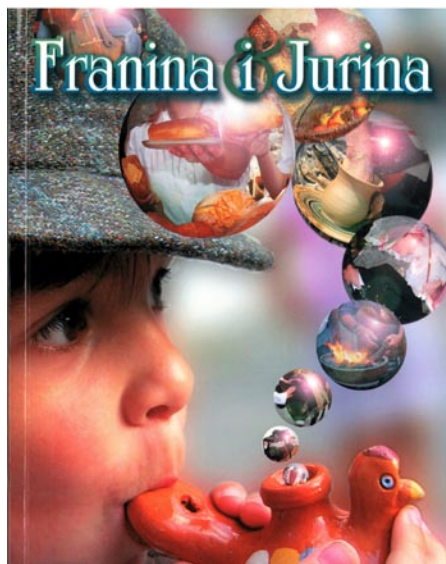
Ivana Filipovića je na seji 29. novembra 2006 podelil skupno 15 letnih nagrad s področja pedagoške teorije in prakse ter nagrado za življenjsko delo. Dr. Marija Riman je prejela nagrado za področje znanstvenega in strokovnega dela, poleg nje je dobitnik enakega priznanja še dr. Mato Matas z visoke pedagoške šole v Petrinji.

Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Kažipota in nagrajenki še naprej želi uspešno delo. Več: <http://public.mzos.hr> (M. M.)

## **Franina in Jurina Istrski koledar 2007**

V istrskem Buzetu so predstavili 53. številko Franine in Jurine (Franina i Jurina), priljubljenega istrskega in najstarejšega hrvaškega ljudskega koledarja, ki še izhaja. Med obširno vsebino zavzemajo posebno mesto prispevki o 100. obletnici prihoda slikarja, skladatelja, likovnega in glasbenega pedagoga Saše Šantela kot profesorja na pazinsko gimnazijo, kamor je prišel 1907. s koprskega učiteljišča, zatem 130. obletnici izgradnje železniške proge Divača-Pulj in 60. obletnici osnutka Svobodnega tržaškega ozemlja. Posebej zanimiv pa je prispevek, ki ga je napisal predsednik Slovenskega kulturnega društva Labin Kristian Stepčić Reisman, govori pa o treh generacijah potomcev slovenskega rodu v tem istrskem mestecu in 2006 ustanovljenem slovenskem društvu Labin, ki jih želi znova povezati.

M. M.



Jurina i Franina, najstarejši hrvaški ljudski koledar, ki še izhaja

## **AKTUALNO**

### **Konzularni dnevi na Reki**

Prvo sekretarko veleposlaništva RS v RH in vodjo konzularnega oddelka Katarino Gradič - Režen smo zaprosili za krajši povzetek poglobitnih vprašanj, ki so bila v ospredju konzularnih dni na Reki v letu 2006, obenem pa tudi za morebitne novosti, pomembne za rojake. Zanimalo nas je še število oddanih prošenj za sprejem v državljanstvo RS in prejetih odločb s Hrvaške, pa tudi, ali so na veleposlaništvu prejeli navodila za pisanje teh prošenj. Navodila naj bi namreč posredoval Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, kar je bilo napovedano na seji Komisije DZ RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu 12. oktobra.

Izčrpen in zanimiv odgovor konzulke Gradič - Reženove objavljamo v celoti:



Katarina Gradič-Režen

### **Katarina Gradič - Režen: Konzularni dnevi 2006 na Reki**

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Republiki Hrvaški je tudi v letu 2006 nadaljevalo z že uveljavljeno prakso konzularnih dni, ki so potekali praviloma vsako prvo sredo v mesecu v prostorih slovenskega društva Bazovica na Reki. Čeprav so konzularni dnevi prvenstveno namenjeni državljanom Republike Slovenije ter tujcem slovenskega rodu, so bila vrata »konzularne pisarne« odprta tudi za hrvaške državljane.

Med najpogostejšimi konzularnimi opravili za slovenske državljane v okviru konzularnih dni na Reki v letu 2006 velja poudariti predvsem urejanje matičnih zadev, predajo vlog za izdajo potnih listin, posredovanje informacij in napotkov

za urejanje zadev pred pristojnimi organi v Republiki Sloveniji (pokojninska vprašanja, vprašanje dedovanj, informacije v zvezi z odprodajo vrednostih papirjev, nepremičninska vprašanja, prevoz posmrtnih ostankov in pokop v Sloveniji ipd). V času konzularnih dni so bili opravljeni tudi pogovori v zvezi s primeri kršenja pravic slovenskih državljanov, ogrožanja njihove varnosti in težav zaradi neurejenega tujskega statusa v Republiki Hrvaški. Navzočnost vodje konzularnega oddelka veleposlaništva na Reki je bila izkoriščena tudi za obiske slovenskih državljanov, ki so na prestajanju zaporne kazni oz. so v priporu v zaporu na Reki.

Tujci slovenskega rodu so se na konzularnih dnevih v glavnem zanimali za možnost pridobitve slovenskega državljanstva in v zvezi s tem predajali prošnje ter potrebno dokumentacijo. Veleposlaništvo je dokumentacijo odstopilo v pristojno reševanje Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije, to pa je po opravljenih postopkih izdalo ustrezne odločbe. Te so bile prav tako osebno vročene prosilcem na konzularnih dnevih. Čeprav je bilo veleposlaništvo zaproseno za statistične podatke o številu predanih vlog za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije skladno s 13. členom Zakona o državljanstvu Republike Slovenije in o odstotkih pozitivno in negativno rešenih postopkov, podatkov ni mogoče posredovati oziroma njihovo posredovanje ne bi prispevalo k oblikovanju realne slike. V letu 2006 je bilo namreč vročenih kar nekaj odločb, ki so se

nanašale na vloge izpred nekaj let, hkrati pa je v reševanju še kar nekaj vlog, sprejetih v letu 2006. Evidenc ne vodimo po merilih, ki bi bili zanimivi za tovrstno analiziranje.

Tujci slovenskega rodu, ki se še niso odločili za sprejem v slovensko državljanstvo oziroma še čakajo na konec postopka, pa tudi hrvaški državljani so si na konzularnih dnevih urejali dovoljenja za prvo začasno prebivanje. Pri tem je močno izstopala kategorija tistih, ki v Republiko Slovenijo odhajajo zaradi študija oz. izobraževanja, sledili pa so jim tisti, ki so si v Sloveniji poiskali zaposlitev. Posamezni so bili primeri tujcev, ki so si dovoljenje za prvo začasno prebivanje urejali kot tujci slovenskega rodu oziroma iz drugih utemeljenih razlogov (lastništvo nepremičnine v Sloveniji, dolgotrajno bolnišnično zdravljenje, skrbništvo ipd).

Na konzularnih dneh nas je obiskalo tudi nekaj državljanov Republike Hrvaške v zvezi s pokojninami, ki jih prejemajo za minulo delo v Republiki Sloveniji. Glede na prioriteto nalogo in cilje slovenskega veleposlaništva, ki so usmerjene v pomoč in zaščito interesov slovenskih državljanov na ozemlju Republike Hrvaške, smo takšne prosilce zaradi zaščite njihovih interesov v Republiki Sloveniji usmerili na pristojne organe Republike Hrvaške.

Veleposlaništvo želi izkoristiti priložnost in posredovati še nekaj informacij, koristnih za državljane Republike Slovenije, ki živijo v Republiki Hrvaški.

V letu 2006 je v Republiki Sloveniji zaživel elektronski register stalnega prebivalstva. Pri vnosu podatkov iz dosedanjih evidenc v register so pristojni organi ugotovili veliko število državljanov Republike Slovenije,

- ki v Sloveniji nimajo stalnega bivališča (odselili so se v tujino) in niso sporočili naslova prebivališča v tujini;
- za katere pristojni organi razpolagajo z nepopolnimi in netočnimi podatki; podatki v matičnih knjigah se razlikujejo od podatkov, ki so bili preneseni v register;
- ki pristojnim organom niso posredovali podatkov o spremenjenih matičnih dejstvih, ki so nastopila v tujini (poroka, ločitev, smrt, rojstvo otrok).

Zaradi navedenega so se upravne enote takrat, ko so razpolagale z naslovom državljana v tujini, na stranko neposredno obračale z zahtevki po dostavi manjkajočih podatkov in dokumentov. Kadar s potrebnimi podatki niso razpolagale, je bilo veleposlaništvo zaproseno za pomoč pri iskanju državljanov in pridobivanju potrebnih podatkov in dokumentov. V zvezi s tem je veleposlaništvo na konzularne dni pozvalo kar nekaj slovenskih državljanov z neurejenimi podatki v registru. Ker so nekateri posamezniki ob tem negodovali, menimo, da bi bilo treba opozoriti, da je sporočanje tovrstnih podatkov dolžnost vsakega državljana RS.

Če državljan nima urejene ustrezne prijave prebivališča oz. če pristojnim organom ni sporočil spremembe svojih podatkov, se bo to prej ali

slaj pokazalo pri urejanju potnega lista in drugih dokumentov. Prišlo bo do neskladja med podatki iz vloge in podatki iz uradnih evidenc. Tako bo moral državljan najprej uskladiti podatke, šele potem se bo reševala njegova prvotna vloga. Poleg navedenega bodo neurejeni in netočni podatki o stalnem prebivališču državljana, ki živi v tujini, vplivali tudi na uresničevanje volilne pravice. Skladno z določili 10. člena Zakona o evidenci volilne pravice, ki je začel veljati 2. 12. 2006, bo pristojni organ Republike Slovenije v evidenco volilne pravice državljanov RS, ki nimajo stalnega prebivališča v RS, podatke o državljanu brez stalnega prebivališča v Sloveniji vpisal po uradnodolžnosti. Podatke bopristojni organ pridobival iz vseh svojih razpoložljivih evidenc in iz vseh evidenc, ki jih vodijo diplomatsko-konzularna predstavništva. Za tiste državljanke, za katere nikakor ne bo mogoče pridobiti podatkov, ki so potrebni za vpis v evidenco volilne pravice, se ta vpis ne bo mogel opraviti, zato te osebe ne bodo prejele volilnega gradiva in ne bodo mogle uresničevati svoje pravice.

**Zaradi navedenega pozivamo vse tiste državljanke Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini, ki podatkov o stalnem prebivališču še niso sporočili pristojnim organom RS, da se oglasijo na Veleposlaništvu RS v Zagrebu ali pa na konzularnih dneh na Reki ter posredujejo podatke o prebivališču v tujini in istočasno izpolnijo tudi obrazec za evidentiranje volilne pravice.**

Čprav na koncu, pa vendarle ni nepomembna informacija o

biometričnih potnih listih, ki jih je Republika Slovenija začela izdajati 28. 8. 2006. Mednarodni standardi, tehnične specifikacije in priporočila postavljajo za biometrične potne listine nova, strožja pravila za zajem biometrične fotografije prosilca, ki je lasersko vgravirana na podatkovni strani njegovega potnega lista, obenem pa je varnostno shranjena v brezkontaktnem čipu. Biometrična fotografija prosilca se uporablja za preverjanje identitete imetnika potnega lista, pa tudi za zanesljivo računalniško prepoznavo obraza. Biometrična fotografija vsebuje celoten imetnikov obraz, del ramen, vrat in v večini primerov tudi vse lase. Podrobnejši podatki in usmeritve o tem, katera fotografija je ustrezna, so na voljo na spletnih straneh Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije (<http://www.mnz.gov.si>).

Uradne ure Veleposlaništva RS v Zagrebu so vsak delovni dan od 9h do 12h. Konzularni dnevi na Reki bodo tudi v letu 2007 praviloma vsako prvo sredo v mesecu od 10h do 13h in od 16h do 18h.

**Naslednji konzularni dan na Reki bo 7. februarja 2007.**

## **PREGLED 2006**

Leto 2006 je slovenski skupnosti na Hrvaškem prineslo kar nekaj novosti, ki presegajo državni okvir: v skladu z novim zakonom o Slovencih zunaj meja Republike Slovenije sta v Svet za zamejstvo vključena tudi člana s hrvaške strani, Darko Šonc kot vodilni predstavnik vseh slovenskih organizacij, in Vitomir Vitaz,

predsednik reške Bazovice; za člana poslovno-razvojnega sveta, predvidenega v okviru omenjenega zakona, sta prav tako imenovana predstavnik družtev iz Zagreba in Reke: to sta poslovnež Silvester Kmetič in absolventka reške ekonomske fakultete Marijana Košuta.

Marca 2006 se je skupina predstavnikov slovenskih družtev s Hrvaške udeležila obiska Slovenske manjšinske koordinacije SLOMAK v Bruslju in tam predstavila položaj slovenske skupnosti nasploh, a posebnih problemov njeni člani niso izpostavili; ob koncu 2006 so sodelovali tudi na prvem srečanju na sedežu Radiotelevizije Slovenija v Ljubljani in ob tej priložnosti opozorili na zagotovitev možnosti za spremljanje njenega programa tudi na obmejnem območju na Hrvaškem; na seji SLOMAK-a, ki je jeseni 2006 potekala v prostorih Državnega zbora RS, pa so poudarili nujnost reševanja prostorske stiske družtev Triglav iz Splita in Lipa iz Dubrovnika, toda brez sedeža sta tudi društvi v Labinu in Zadru.

Sicer pa je ustanovitev dveh novih družtev, v Labinu in Karlovcu, med osrednjimi dogodki v 2006. Predstavili sta se uspešno: karlovški Slovenski dom z udeležbo na jesenski prireditvi Slovenski dnevi v mestni knjižnici Ivana Gorana Kovačiča v Karlovcu, kjer ima tudi sedež, društvo Labin pa ob koncu leta s kulturnim večerom in napovedanim povezovanjem tretje generacije slovenskega rodu, njeno vlogo v zgodovini mesta pa želijo tudi natančneje raziskati in ovrednotiti. Prvi prispevek v tej

smeri je že dal glavni pobudnik, mladi novinar Glasa Istre Kristian Stepčić Reisman ki je napisal daljši in zelo zanimiv prispevek o labinskih Slovencih, objavljen v istrskem ljudskem koledarju Franina in Jurina 2007.

Spodbuden je tudi podatek, da je področje raziskovanja slovenstva na Hrvaškem leta 2006 dobilo prvo mlado raziskovalko, Barbaro Riman z Reke, članico KPD Bazovica in obeh slovenskih manjšinskih svetov, in to zahvaljujoč predvsem svetnici na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani dr. Veri Kržišnik Bukič. Žal pa je zaenkrat – kljub sicer vsesplošnemu odobravanju – še brez pravega odziva predlog dr. Kržišnik Bukičeve, da bi se raziskovanje tega področja nadaljevalo v institucionalnem okviru, kar naj bi postavilo temelje za oblikovanje podobnih ustanov, kot jih imata manjšini v Italiji in Avstriji, tudi na Hrvaškem, kot zagotovilo za obstoj slovenske skupnosti.

Zamisel o institucionalno zastavljenem raziskovanju slovenstva na Hrvaškem je decembra 2006, na svoji prvi seji po ustanovitvi marca 2005, podprla tudi Koordinacija svetov in predstavnikov slovenske narodne manjšine. Na predlog sveta Primorsko-goranske županije so med osrednje cilje uvrstili še zavzemanje za večje število štipendij potomcem slovenskega rodu in spremljanje programa slovenskega radia in televizije na območju ob meji in v Istri, prizadevanje za odpravo nejasnih meril pri reševanju prošenj za državljanstvo ter za seznanitev s pripravami na

projekte evropskih skladov.

Med posameznimi dogodki pa je bil v ospredju izredno odmeven obisk slovenskega predsednika Janeza Drnovška na knjižnem sejmu Interliber v Zagrebu ob predstavitvi hrvaškega prevoda knjige Misli o življenju in zavedanju, kar so obširno pospremili osrednji mediji; hrvaški predsednik Stjepan Mešić pa je imel decembra v zagrebškem Slovenskem domu izjemno obiskano predavanje, s katerim je društvo na najlepši način počastilo jubilejno 750. srečanje v okviru Koordinacije hrvaških društev prijateljstva, katerih velika večina je v glavnem potekala prav v njegovih prostorih.

Leto 2006 so poleg novih glasil, ki bosta izhajali trikrat na leto – to sta Mavrica puljske Istre in Liburnijska priloga lovranskega Snežnika – zaznamovali tudi knjižni naslovi: puljska Istra je izdala kar tri, junija pesniško zbirko Sanje v oblaku zvezd mlade, še ne petnajstletne Barbare Slivar, mesec dni pozneje monografijo o puljskih Slovencih – fotografu Alojzu Orlu, gledališčniku Lojzetu Štandekerju in kulturniku Marijanu Rotarju – avtorja akademskega slikarja in vsestranskega ustvarjalca Martina Bizjaka, jeseni pa pohvaljeno pesniško zbirko Kraški zvončki članice Damijane Šubic Pezdirc.

Na Reki pa je v sodelovanju društva Snežnik iz Lovrana in Sveta slovenske narodne manjšine Primorsko-goranske županije izšla monografska brošura o gledališčniku Radetu Pregarcu kot prvi zvezek iz zbirke Slovenski prispevek županijski dediščini,

na pobudo projekta Slovenska informativna točka, ki poleg mesečnika Kažipot predvideva tudi vsakodnevno posredovanje najrazličnejših informacij.

Med dogodki pa velja omeniti še razstavo Ustvarjalci dveh kultur, postavljeno jeseni 2006 v obeh nacionalnih knjižnicah, v Zagrebu in Ljubljani, v ta okvir pa tematsko sodi tudi junijsko predavanje reškega raziskovalca dr. Irvina Lukežiča na Reki, ki o reških Slovencih te dni končuje knjigo Fluminensia slovenica.

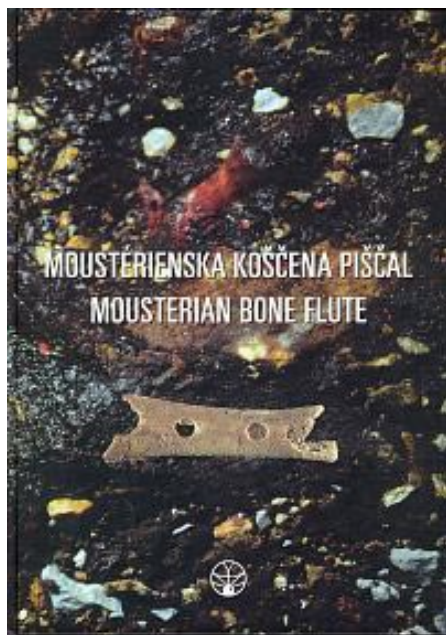
## ZANIMIVOSTI

### **Izšla slovenska izdaja Guinnessove knjige rekordov 2007**

Pri založbi Učila je v novi, dopoljnjeni izdaji izšla Guinnessova knjiga rekordov, ki od leta 1955 spremlja generacije radovednežev. Prevedena je v 37 jezikov, do danes pa je v več kot sto državah prodanih čez 100 milijonov izvodov.

Izdaja 2007 prinaša več kot 1.500 novih in izboljšanih rekordov, slovenska izdaja pa je dopolnjena z vsemi potrjenimi slovenskimi rekordi. V njej so predstavljeni tudi slovenski rekorderji Marko Potrč, Martin Strej, Jolanda Čeplak, Luka Špik, Iztok Čop in drugi, svoje mesto v knjigi rekordov pa sta dobili tudi najstarejša, 45.000 let stara piščal iz Divje babe, ki jo hrani Arheološki muzej v Ljubljani, in najstarejša trta iz Maribora. Knjigo dopolnjujejo barvne fotografije, letošnja pa je, da so na nekaterih fotografijah za lažjo predstavo predmeti in živali upodobljeni v naravni velikosti.

Več o najstarejši piščali na spletni strani o neandertalcih: <http://home.swbell.net/kknitig/ndrthl.htm>



Piščal – najstarejše glasbilo – je neandertalec izdelal pred okoli 45.000 leti iz stegenice jamskega medveda. Najdena je bila v jami Divje Babe I pri Šebreljah.

Foto: [www.narmuz-lj.si](http://www.narmuz-lj.si)

## IZ SLOVENSKE DEDIŠČINE

### Čebelarški muzej Radovljica

Čebelarški muzej v Radovljici sodi v vrsto specialnih muzejev in od odprtja 1959 skrbi za bogato dediščino slovenskega čebelarstva. Svoje prostore ima v baročni Thurnovi graščini v starem delu mesta. Zbirka predstavlja tri ključne teme, ki zaznamujejo slovensko čebelarstvo: avtohtono raso čebel, svetovno znane čebelarje

in poslikane panjske končnice. V dveh prostorih se obiskovalec seznanja z zgodovino čebelarjenja na Slovenskem. Prvi predstavlja čebelarjenje od začetkov do sredine 19. stoletja in čebelarska učitelja, pisca in čebelarja: Petra Pavla Glavarja in Antona Janšo, prvega učitelja čebelarstva na Dunaju.



Matica je duša vsej družini. Foto: [www.muzeji-radovljica.si](http://www.muzeji-radovljica.si)

Gradivo v drugem prostoru zajema čas od sredine 19. do sredine 20. stoletja. Poleg izpopolnjenega čebelarskega orodja in panjev so tam predstavljeni svetovno znani čebelarski trgovci, konstruktorji panjev in pomembnejša literatura.

Del bogate zbirke poslikanih panjskih končnic Čebelarskega muzeja, med katerimi je tudi najstarejša doslej znana, obiskovalcu odkrije najizvirnejši del slovenske ljudske umetnosti.

V biološki sobi se obiskovalec seznanja z biologijo čebel. Bližnji posnetki, fotopovečave, zvoki iz panja in žive čebele v opazovalnem



panju (od spomladi do jeseni) nazorno prikazujejo življenje in delo čebel.

Dodatna ponudba so muzejske delavnice, v katerih otroci in šolarji izdelujejo sveče iz čebeljega voska in poslikavajo panjske končnice, in muzejska trgovina v vstopnem prostoru s publikacijami, razglednicami, kopijami panjskih končnic in izdelki iz voska.

### Poslikane panjske končnice

Sredi 18. stoletja so se na prednjih straneh ljudskih panjev kranjičev pojavile slikarije. Končnice so bile slikane z oljnimi barvami, prostoročno ali z uporabo papirnate šablone.

Predloge za motive so bile upodobitve v cerkveni umetnosti, ilustrirana biblija, podobice, slike na steklo, grafični listi. Doslej znano motiviko sestavlja prek 600 različnih motivov. Številnejši in starejši so motivi z nabožno vsebino, med najpogosteje upodobljenimi sta Marija kot univerzalna zaščitnica, ki je naslikana tudi na najstarejši znani končnici (iz l. 1758), in sv. Florijan. Skupino posvetnih motivov sestavljajo domišljjski prizori (npr. živali v človeški vlogi, norčevanje iz rokodelcev), lovski prizori, zgodovinske teme in prizori iz vsakdanjega življenja.

Slikanje na pročelne deščice panjev, ki je na prelomu 19. stoletja začelo odmirati skupaj s panji kranjiči, je posebnost slovenskega alpskega prostora in nepogrešljiv del slovenske ljudske umetnosti. Več: [www.muzeji-radovljica.si](http://www.muzeji-radovljica.si)



Panjske končnice  
Slovenski etnološki leksikon

### POPRAVEK

V 19. številki Kažipota je prišlo do neljube pomote: tiskarski škrat je zamenjal sliki Marije Donadić in Ljudmile Ličen. Iskreno opravičilo obema.

Urednica

---

### SLOVO OPERNEGA PEVCA JOŽETA ŠUTEJA

**7. novembra je v Zagrebu v 86. letu starosti umrl znani operni pevec in dolgoletni tenorist zagrebške Opere Jože Šutej**

Rodil se je 21. novembra 1920 v Vinici v Sloveniji, kjer je končal gimnazijo in srednjo glasbeno šolo, se v Ljubljani vpisal na pravo in študij petja nadaljeval pri profesorju Trostu. Po preselitvi v Zagreb je vpisal agronomijo, petje pa sta ga zatem poučevala profesorja Ančica Mitrović in Zlatko Šira. Znan je bil kot interpret v Verdijevih operah, sicer pa se je na odru prvič predstavil v Operi HNK v Zagrebu leta 1946 z vlogo Janka v Smetanovi Prodnari nevesti. Med številnimi nastopi so vloge v operah La Boheme (Rodolfo), Madame Butterfly (Pinkerton), Ples

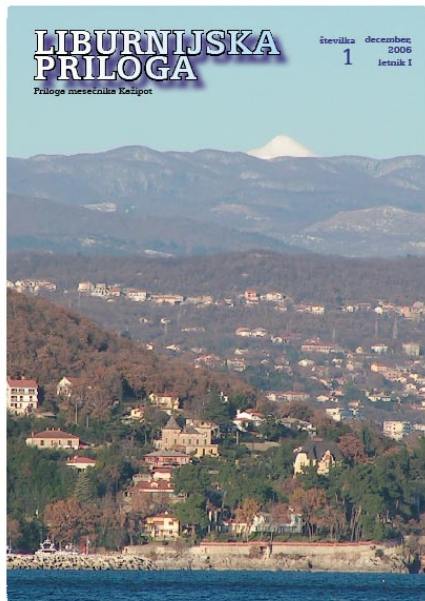
v maskah (Riccardo), Trubadur (Manrico), Rigoletto (Vojvoda iz Mantove), Tosca (Caravadossi), njegovi partnerji pa so bili med drugimi Dragica Martinis, Josip Križaj, Marijana Radev, Milan Šepec in Josip Gostič. Kratek čas je pel v osiješki Operi, v reški Operi pa je kot prvi tenorist ostal sedem sezon (1951–1958). Na Reki se je leta 1951 rodil tudi sin Vjekoslav, danes svetovno znani dirigent. Leta 1958 je Jože Šutej prišel v zagrebško Opero in tam ostal do upokojitve leta 1981. V dvajsetih letih je poustvaril glavne tenorske vloge v več kot tridesetih delih domače in svetovne operne literature. Posebej opažene so bile njegove vloge v Verdijevih operah, v spominu pa je ostal tudi kot odličen interpret likov iz hrvaške operne literature, poleg Era z onega sveta še v Morani (Bojan), Nikoli Šubić Zrinjskemu (Juranić), Adelu in Mari (Adel) in mnogih drugih. Po besedah reškega gledališčnika Alojza Usenika »je bil Jože Šutej pri občinstvu zelo priljubljen pevec, na odru reškega gledališča znan tudi kot prvi in nepozabni Ero v operi Ero z onega sveta; sicer pa je bil priljubljen tudi med kolegi v gledališču, v katerem sta delovali tudi njegova soproga Alemka Štefanini in sestra Katica Šutej Pihler«.

Sestra Katica živi na Reki in je med drugim povedala: »V družini je bilo dvanajst otrok, imeli smo se krasno. Smisel za glasbo smo podedovali po očetovi strani, odkrili smo, da so tudi potomci njegovih sester, ki danes živijo v Ameriki in Kanadi, vsi povezani z glasbo, profesionalno ali vsaj ljubiteljsko.

Jožeta so na Reko vezali lepi spomini in se je pogosto vračal, o njegovi izjemni priljubljenosti pa pričajo tudi po petnajstminutni aplavzi, ki jih je dobival, in številna pisma, ki jih je prejemal od občinstva. Zlasti so mu radi pisali pripadniki italijanske manjšine, občutljivi za svoj jezik, ki so cenili Jožetovo lepo dikcijo in posluš za italijanščino v italijanskih operah, ki so se pele v originalu.«



Stara znanca iz reškega gledališča: operni pevec Jože Šutej in baletna plesalka Sonja Kern Svoboda na sprejemu veleposlaništva RS v RH ob Dnevu državnosti RS 12. junija 2005, Narodna in univerzitetna knjižnica v Zagrebu. Za fotografijo se zahvaljujemo avtorju Alojzu Useniku in lastnici Sonji Kern Svoboda.



Naslovnica priloge: Snežnik, pogled iz Lovrana. Foto: Vasja Simonič



Karikaturist Bojan Grlica je sodeloval tudi pri Liburnijski prilogi



Pobudnik priloge Vasja Simonič, predsednik slovenskega manjšinskega sveta in društva v Lovranu:

»Priloga je namenjena vsem Slovincem našega kraja, prinašala bo povzetek vseh dogajanj in izhajala trikrat na leto....Če ste zadovoljni, nas pohvalite; če vam ni všeč, vas pozivamo k sodelovanju!«

Veleposlaništvo Republike Slovenije v RH  
Savska 41, 10 000 Zagreb

Veleposlanik:  
dr. Milan Orožen Adamič

Uradne ure:  
ponedeljek - petek od 09.00 do 12.00  
tel.: (01) 63 11 000, (01) 63 11 011,  
faks: (01) 61 77 236,  
el. pošta: [vzg@mzz-dkp.gov.si](mailto:vzg@mzz-dkp.gov.si)  
konzularni oddelek: tel.: (01) 63 11 014 ,  
faks: (01) 61 21 511

Konzularni dan na Reki:  
Slovenski dom KPD Bazovica  
Ul. Podpinjol 43:  
7. februar:  
10.00 – 13.00 in 16.00 – 18.00.

# DOGODKI NOVEMBER-DECEMBER

## Izlet mladinske skupine na Gorenjsko



## Dvorana KPD Bazovica, december 2006



Maestro in pevci



Plesna skupina



Dve generaciji Usenik



Tri generacije Žibert